

یادداشت

به سوی تجارت شفاف و قانون‌مدار

مریم بابایی
پژوهشگر اقتصادی
قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، در حالی با هدف حمایت از تولید داخلی و جلوگیری از واردات غیرقانونی، تدوین و اجرایی شد که بررسی‌ها حاکی از این است که این قانون، به دلیل ابهامات و تناقض‌های جدی، تبدیل به مانع قانونی تجارت از جنس تحریم‌های داخلی شده و تجارت و اعتبار فعالان اقتصادی قانونی، شفاف و باسابقه را هدف قرار داده است. این قانون، علاوه بر رویکرد سختگیرانه و نگاهی بسته و امنیتی به تجارت، با گستردگی مصادیق قاچاق، تعاریف مبهم مواد قانونی و تبصره‌ها، همپوشانی با سایر قوانین از جمله قوانین امور گمرکی و تعزیرات، تاجر را درگیر مشکلات ناشی از ناهماهنگی دستگاه‌های تصمیم‌گیر و سامانه‌های اجرایی ناقص، متعدد و دست و پاگیری کرده که اغلب اوقات با اختلال نیز مواجه‌اند. در حال حاضر، افراط مقنن در جرم انگاری و کیفر، رویکرد کیفری به جای اصلاح سازوکار اقتصادی، تعدد و پراکندگی مراجع ذی‌صلاح در امر قاچاق، وجود تناقضات بین این قانون و مقررات گمرکی، غلبه جنبه امنیتی بر جنبه قانونی، عدم توجه قانونگذار به عنصر روانی جرم قاچاق و آسیب به اعتبار فعالان اقتصادی، از جمله ایرادات اساسی این قانون از نظر کارشناسان است.

ادامه در همین صفحه

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

چرا با وجود گسترش پایه‌های مالیاتی در آمد دولت افزایش نیافته است؟

معمای درآمدهای مالیاتی ایران

به سوی تجارت شفاف و قانون‌مدار

است. در نتیجه، هر نوع تخطی از اظهار گمرکی، میزان، روش و زمان بازگشت به معنای تخلف از قوانین و مقررات ناظر به بازگشت ارز است. پس از تلاطمات اواخر سال ۱۳۹۶، هیأت وزیران طی مصوبه‌ای در فروردین ۱۳۹۷، بازگشت ارز را الزامی اعمال کرد. الزام به بازگشت ارز در ۲۳ مهرماه ۱۳۹۷ در قالب مصوبه چهاردهمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، شکل قانونی یافته و عدم التزام به آن، مصداق جرم قاچاق معرفی شد. در نهایت در بهمن‌ماه ۱۴۰۰ در قالب اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، طبق تبصره ۶ بند ماده ۲ مکرر، عدم بازگشت ارز، جرم انگاری شد و در راستای اجرای قانون، آیین‌نامه اجرایی این تبصره در سال ۱۴۰۱ به تصویب رسید. پس از تصویب قانون، کارگروه ارزی موضوع آیین‌نامه، متولی تعیین تکلیف تعهدات ارز بوده است. بررسی مرکز پژوهش‌های مجلس در این زمینه، نشان می‌دهد که عدم بازگشت ارز به معنای تخلف از قانون، حجم قابل ملاحظه‌ای نداشته و مسئله مهمتر از تخطی از قانون، رفتار صادرکننده در مواردی همچون زمان بازگشت ارز در دوره نوسانات ارزی و دگرآظهاری در گمرک است. کاهش انگیزه بازگشت ارز به دلیل مداخله دستوری قیمتی در فروش ارز صادراتی، بالابودن نرخ غیررسمی ارز برای مصارف مانند خروج سرمایه و قاچاق، وجود انواع استثنائات تجاری و قابلیت استفاده از کارت‌های بازرگانی یکبار مصرف، عدم اعمال محدودیت‌های موثر فوری مانند محدودیت در استفاده از خدمات بانکی برای متخلفین، دگرآظهاری در گمرک، بوروکراسی ناشی از الزام به بازگشت ارز، انکای مبادلات ارزی تجاری بین‌المللی به نظام تراستی، از جمله عوامل عدم بازگشت ارز و دیگر تخلفات در این زمینه است.

لزوم بازنگری در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز

تخصصی، ابهام در ادله قابل پذیرش و فقدان سازوکارهای تشویقی برای اصلاح رفتار یا پیشگیری از تخلف، از جمله نارسایی‌هایی است که فعالان اقتصادی به طور مکرر بر آن انگشت گذاشته و اصلاح آن را از دولت و مجلس، تقاضا دارند. از منظر تجارت خارجی نیز برخی قیود مقرر در این قانون و مقررات مترتب بر آن، در عمل فعالیت صادرکنندگان و واردکنندگان خوش سابقه را با مخاطره مواجه کرده است. برای مثال در حوزه واردات، تکرر و تراکم مقررات، بخشنامه‌ها و الزامات اداری، فرایندهای رسمی را به شدت پیچیده ساخته است؛ به‌گونه‌ای که بازرگانی که از مسیرهای قانونی فعالیت می‌کنند، با تشریفات زائد، هزینه‌های مقرراتی سنگین و ناطمینانی اجرایی مواجه هستند. این در حالی است که در عمل، رویه‌هایی با ماهیت

بررسی وضعیت صادرات و قاچاق کالا

براساس بررسی بازوی پژوهشی مجلس به لحاظ روندهای بلندمدت می‌توان سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷، تراز تجاری گمرکی کشور، روند صعودی طی کرده است؛ به گونه‌ای که در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۷، تراز گمرکی مثبت بوده اما از سال ۱۳۹۷ به بعد، روندی نزولی داشته است؛ به گونه‌ای که در سال ۱۴۰۲ به ۱۷ میلیارد دلار کسری رسیده است. این در حالی است که حجم قاچاق ورودی و قاچاق خروجی کشور نیز هر دو از سال ۱۳۹۷ به بعد، صعودی بوده است.

این در حالی است که در صادرات، مجموع سیاست‌های ارزی بر انگیزه صادرات اثرگذار بوده است. به طور معمول، افزایش نرخ ارز، صادرات برخی کالاها را امکان‌پذیرتر می‌کند و از این رو، انگیزه برای افزایش تولید و صادرات این کالاها افزایش می‌یابد. در فاصله سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ و به طور جدی‌تر در فاصله سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ (پس از اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز)، سیاست الزام به بازگشت ارز حاصل از صادرات نیز اجرا شد. اجرای این سیاست در حالی که نرخ ارز در بازار آزاد با نرخ رسمی (نیما) فاصله قابل توجهی داشت، هم انگیزه صادرات را کاهش داده و هم انگیزه برای کمتر نشان دادن ارزش صادرات را تقویت کرده است. از این رو به طور همزمان، واردات انگیزه برای بیش اظهاری و صادرات انگیزه برای کم اظهاری داشته است. این موضوع بر مقدار صادرات و واردات اثرگذار بوده است

تجارت در زیر سایه سیاست‌های ارزی

در سال‌های اخیر، سیاست‌های ارزی بر سیاست تجاری، سایه انداخته است؛ به نحوی که عملا کشور دارای سیاست تجاری نیست، بلکه این

مشابه، گاه از سخت‌گیری‌های کمتری برخوردار می‌شوند و همین امر، احساس بی‌عدالتی و ناهمگونی در اجرای قانون را در میان فعالان اقتصادی، تشدید کرده است. نکته بنیادین، آن است که تجارت در ذات باید در بستر قوانینی نظیر قانون تجارت، قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار و قانون رفع موانع تولید، هدایت شود؛ نه آنکه به‌طور پیش‌فرض ذیل قانون مبارزه با قاچاق، تعریف شود. استمرار این رویکرد، ناخواسته تجارت رسمی را در مظان اتهام قرار می‌دهد و انگیزه فعالیت شفاف را تضعیف می‌کند. امروز، اقتصاد ایران بیش از هر زمان دیگری به صادرات پایدار، ارزآوری سالم و بازگشت فعالانه به بازارهای منطقه‌ای و جهانی، نیاز دارد. تحقق این هدف، بدون اصلاح قوانین و رویه‌هایی که ناخواسته

بورس تهران با رشد ۵۳ درصدی در صدر بازارهای مالی در پایان آذرماه ایستاد

بازدهی پاییزی بازارها

فرصت امروز: سومین ماه پاییز در حالی به پایان رسید که بازارهای مالی، تحت تاثیر افزایش انتظارات تورمی، شاهد رکوردشکنی‌های متعددی بودند. در صدر این بازارها، بورس تهران بهترین ماه سال را تجربه کرد و شاخص کل با صعود ۲۳ درصدی در نهمین ماه امسال توانست در رتبه سوم جدول کسب بازدهی بازارهای دارایی در آذرماه ۱۴۰۴ قرار بگیرد و برای نخستین بار در تاریخ ...

شرکت‌های مدیریت دارایی چه نقشی در حل بحران بانکی دارند؟

مسیر اصلاح ناترازی بانکی

فرصت امروز: مشکل دارایی‌های بد بانکی در ایران، مشکلی نسبتاً فراگیر در شبکه بانکی کشور است و پژوهشکده پولی و بانکی در مواجهه با این چالش، پیشنهاد داده است که «شرکت مدیریت دارایی ایران» در راستای حل و فصل مشکل دارایی‌های بد بانک‌های کشور، تشکیل شود. ناترازی نظام بانکی از جمله چالش‌های مهم اقتصاد ایران به شمار می‌رود و با توجه به آزمون گزیر بانک آینده، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. برای حل و فصل بحران بانکی در جهان، شرکت‌های مدیریت دارایی (AMC)، نقش و جایگاه ویژه‌ای دارند. شرکت‌هایی که با خرید یا تحویل گرفتن دارایی‌های بد بانکی، کمک شایانی به احیا یا گزیر بانک‌های در حال انحلال انجام می‌دهند، اما این شرکت‌ها چه می‌کنند و چگونه با تامین مالی و فروش دارایی‌های بد بانکی به حل بحران بانکی و رفع ناترازی بانک‌ها، کمک می‌کنند؟ شرکت‌های مدیریت دارایی...

انتقاد اتاق بازرگانی از سیاست‌های کلان

چرا ارز صادراتی باز نمی‌گردد؟

مدیریت و کسب‌وکار

سرنوشت تبلیغات PPC در پایان عصر کلیک

یک قرارداد نانوشته اما مقدس برای چندین دهه اساس اقتصاد جست‌وجوی اینترنتی را تشکیل می‌داد. این قرارداد ساده بود: یک کاربر سوالی می پرسید، موتور جست‌وجو لیستی از لینک های آبی رنگ را نمایش می داد، کاربر بر روی یکی از آنها کلیک می کرد و به سایت یک کسب و کار منتقل می شد. در این مدل کلیک واحد ارزش بود؛ ارز رایجی که تبلیغ دهندگان با خوشحالی برای آن پول پرداخت می کردند، زیرا هر کلیک یک فرصت بالقوه برای جذب یک مشتری جدید بود. اما امروز یکی از طرفین این قرارداد، یعنی خود موتور جست‌وجو، به صورت یکنجانبه در حال بازنویسی قوانین بازی است. آن لیست ساده از لینک های آبی به سرعت در حال تبدیل شدن به یک داشبورد هوشمند و تعاملی است که به بسیاری از سوالات بدون نیاز به هیچ کلیک مستقیماً پاسخ می دهد. این پدیده معروف به جست‌وجوی بدون کلیک (Zero-Click Search) صرفاً یک تغییر فنی کوچک نیست، بلکه یک زلزله استراتژیک...

تغییرات سیاست ارزی از قبیل تخصیص و تامین ارز است که روندهای واردات صادرات را جهت‌دهی می‌کند. برای مثال، سیاست‌های ارزی در سال‌های اخیر، مانند تخصیص ارز ارزان به واردات کالاهای اساسی، موجب رشد قابل توجه واردات کالاهای اساسی شده است. همچنین الزام به رفع تعهد ارزی، موجب کم اظهاری صادرات و تخصیص ارز ارزان به واردات، موجب بیش اظهاری واردات شده است. در این زمینه، مرکز پژوهش‌های مجلس در بررسی خود، پیشنهاد داده تا سیاست‌های ارزی کشور به گونه‌ای تنظیم شود که مانع از هرگونه توزیع رانت در واردات و صادرات شود. همچنین لازم است تا واردات کالاها بر حسب نیاز کشور صورت گیرد؛ به این معنا که تخصیص‌های رانتی، موجب افزایش تمایل برای واردات یک کالا نشود. لذا تهیه سیاست تجاری باید در اولویت سیاستگذاری قرار گیرد.

راهکار عملی مبارزه با قاچاق

در حال حاضر، کارشناسان با تاکید بر اینکه مبارزه با قاچاق کالا و ارز، نیازمند نگاه مبتنی بر علم اقتصاد است، با رویکردی راهکارمحور، معتقدند در مختصات تجارت جهانی، مبارزه واقعی با قاچاق از مسیر دیجیتال و داده می‌گذرد، نه از مسیر کاغذ و از همین رو، نظارت هوشمند به جای برخورد فیزیکی برای مبارزه با قاچاق سازمان یافته باید در دستور کار قرار گیرد. از همین رو، ساختن سیستم دیده‌بان تجارت دیجیتال، یکپارچه‌سازی نظام تجارت خارجی و گمرکات با استفاده از سامانه‌های هوشمند و داده‌محور در کنار اصلاح نظام ارزی، حذف چندنرخ بودن ارز و تسهیل واردات رسمی و کاهش بوروکراسی به عنوان راهکار عملی برای کاهش قاچاق باید در دستور کار سیاستگذار قرار گیرد.

به مانع تبدیل شده‌اند، ممکن نخواهد بود. بازنگری در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، نه عقب‌نشینی از مبارزه با تخلف، بلکه گامی ضروری برای تفکیک دقیق قاچاق از تجارت رسمی و همراستاسازی نظام حقوقی با واقعیت‌های جدید اقتصاد کشور است. بخش خصوصی در تعامل مستمر با اتاق بازرگانی ایران و همراهی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، آمادگی دارد تا با ارائه پیشنهادهای کارشناسی در مسیر اصلاح این قانون و بازتعریف کارکرد آن، نقش‌آفرینی مؤثری داشته باشد. هدف نهایی، قانونی است که هم با قاچاق، برخورد قاطع داشته باشد و هم راه را برای رونق تجارت شفاف، قانونی و مولد، هموار سازد؛ چراکه بدون تجارت پویا، هیچ راهبرد پایداری برای رشد اقتصادی، متصور نخواهد بود.

سختگیری و اتهام قاچاق به بسیاری از فعالان اقتصادی براساس تعاریف، مواد و تبصره‌های این قانون در کنار ناهماهنگی دستگاه‌ها و مشکلات ارزی کشور در شرایطی است که بررسی‌ها حاکی از این است که قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، نه تنها دستاوردی در کاهش آمار قاچاق نداشته، بلکه تبدیل به مانع جدی تجارت شده و به بی‌ثباتی فضای اقتصادی، دامن زده است. به عنوان نمونه، امنیتی کردن ایفای تعهدات ارزی و اینکه صادرکنندگان در صورت عدم ایفای تعهد ارزی، مشمول قانون قاچاق کالا و ارز هستند و قاچاقچی نامیده می‌شوند، مشکلات بسیاری را برای صادرکنندگان ایجاد کرده و باعث شده صادرکنندگان بنام و باسابقه، دست از صادرات بردارند. این در حالی است که کارشناسان معتقدند ریشه قاچاق، در نظام چندنرخ‌ی ارز، تفاوت شدید تعرفه‌ها، نبود شفافیت تجاری و بوروکراسی سنگین واردات و... نهفته است و تا زمانی که واردات رسمی، پرهزینه و پریسک باشد، بازار به صورت طبیعی به سمت مسیرهای غیررسمی، گرایش پیدا می‌کند. از طرف دیگر، نزولی بودن آمارهای صادراتی، ضرورت اصلاح این قانون را بیشتر کرده است.

مطالبه جدی و قانونی بخش خصوصی

در حال حاضر، مطالبه جدی بخش خصوصی، توقف اجرای قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و اصلاح آن است. فعالان اقتصادی معتقدند که این قانون، منشأ مشکلات تجاری است و به اصلاح نیاز دارد؛ چراکه تاجر را با تحریم‌های داخلی، مواجه کرده و برعکس نیت اصلی خود، تجارت را به سمت فعالیت‌های غیرقانونی، سوق می‌دهد و مشوق قاچاق است. به گفته آنها، این قانون، ریسک صادرات را چند برابر کرده است و

مواد قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، در عمل به مانعی در برابر فعالیت‌های قانونی صادراتی و وارداتی تبدیل شده‌اند. این مسئله به‌روشنی در نفست چندی پیش فعالان اقتصادی با رئیس‌جمهور در اتاق بازرگانی ایران نیز مطرح شد؛ جایی که مطالبه اصلی بخش خصوصی، نه تضعیف مبارزه با قاچاق، بلکه اصلاح و به‌روزرسانی قانونی بود که در عمل، تجارت رسمی را نیز در دایره سخت‌گیرانه خود، گرفتار کرده است.

روح حاکم بر این قانون، همچنان متأثر از شرایط زمانی تدوین آن است؛ شرایطی که اقتضای برخوردهای سخت‌گیرانه، کم‌انعطاف و گاهی کیفری داشت. در چنین چارچوبی، ضعف توجه به سوهنیت خاص، غیرقابل‌بخشش یا غیرقابل تعلیق بودن بسیاری از مجازات‌ها، محدودیت در ارجاع به کارشناسی

محمدرضا توکلی‌زاده، رئیس اتاق مشهد قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، بی‌تردید یکی از مهمترین ابزارهای حاکمیتی برای مقابله با پدیده‌ای بوده است که در مقطعی به درستی به عنوان یکی از تهدیدهای جدی اقتصاد ملی شناخته می‌شد. این قانون در سال ۱۳۹۲ و در شرایطی تدوین شد که قاچاق گسترده کالا و ارز، هم به تولید داخلی آسیب می‌زد و هم شفافیت اقتصادی را مخدوش می‌کرد. با این حال، مسئله امروز اقتصاد ایران، بیش از آنکه مهار قاچاق باشد، احیای تجارت رسمی، شفاف و رقابت‌پذیر است؛ تغییری که اقتضانات آن، بازنگری جدی در رویکردها و ابزارهای قانونی موجود را ناگزیر می‌سازد. بخش خصوصی، بر پایه تجربه میدانی و مواجهه مستقیم با اجرای این قانون، معتقد است که برخی

چرا شب یلدا، اقتصاد ایران را تکان نمی‌دهد؟

اقتصاد غمگین جشن‌های شاد

وقتی هزینه یک دورهمی ساده ۱۵ برابر می‌شود، آیا همچنان می‌توان آن را «جشن» نامید؟ تفاوت در چیست که رویدادهای این‌جشنی، اقتصاد غرب را تکان می‌دهند، اما یلدا در ایران تنها لریزه بر اندام قدرت خرید می‌اندازد؟ آیا ما راه تبدیل کردن «سنت» به «صنعت» را گم کرده‌ایم یا یلدا، قربانی فقدان یک تصمیم تقویمی شده است؟ جشن یلدا در سال‌های اخیر به‌جای آنکه یادآور شیبی برای شادی و دورهمی خانوار ایرانی باشد، نداعی‌کننده گرانی، تورم و هزینه‌های سرسام‌آور است. متناسب با روند افزایش نرخ تورم و کوچک‌تر شدن سفره خانوار ایرانی، بعید هم نیست که شب چله با شرمندگی سرپرستان خانوار، گره بخورد؛ وضعیتی که سبب می‌شود حتی بازار هم از این رویداد، سودی نبزد و تنها واسطه‌گران، برنده بازی شب چله باشند.

طبق بررسی‌های «اکیوان»، طی یک دهه (۱۴۰۳-۱۳۹۴) هزینه برگزاری این جشن باستانی، ۱۵ برابر شده است. در مقابل، رویدادهایی چون هالووین یا کریسمس، ابعادی عظیم و تأثیرگذار بر اقتصاد کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی دارند؛ مطابق آمار فدراسیون خرده‌فروشی آمریکا (NRF)، مجموع هزینه‌های صورت‌گرفته برای هالووین در سال ۲۰۲۴ به ۱۱٫۶ میلیارد دلار رسید. اما چرا یلدا و یا سایر جشن‌های ملی ایرانیان چنین تأثیری بر اقتصاد کشور ندارند؟

برای درک بهتر تأثیر کنونی جشن‌های ملی بر اقتصاد ایران، بایستی از یک مفهوم اقتصادی به نام تأثیر ضریب فزاینده، بهره گرفت. این مفهوم بیان می‌کند که تزریق اولیه هزینه‌ها منجر به افزایش کلی بیشتر درآمد ملی و تولید اقتصادی می‌شود؛ زیرا پول در یک واکنش زنجیری‌ای خرج و دوباره خرج می‌شود. این اثر موجی بدین سبب اتفاق می‌افتد که هزینه‌های یک نفر برای شخص دیگری درآمد می‌شود، که سپس بخشی از آن را خرج می‌کند و دوباره بخشی از تقاضا ایجاد می‌کند. حال به جشن یلدا و نحوه برگزاری آن بنگریم؛ عموماً خانوار ایرانی یکسری کالاهای خوراکی و نوشیدنی مانند آجیل، میوه و شیرینی خریداری کرده و سپس آن را دور هم نوش جان می‌کنند. در این وضعیت، هر خانوار ایرانی هم نقش تأمین‌کننده، هم آشپز و هم میزبان را بر گزار می‌کند. در این وضعیت، سایر بخش‌های اقتصاد نظیر حمل‌ونقل، پوشاک، هتل‌داری و ... از این رویداد مهم فرهنگی، هیچ بهره اقتصادی نخواهند برد. در سال‌های اخیر البته برخی کافه‌ها و رستوران‌ها توانسته‌اند با برگزاری جشن در محل کسب‌وکارشان به درآمدزایی بپردازند، اما همچنان یلدا، جسنی محبوس در خانه و محدود به خوردن است. در نتیجه، پول جدیدی وارد اقتصاد نمی‌شود؛ صرفاً بودجه خانوار از بخش‌های دیگر (مثلاً پوشاک یا آموزش) حذف شده و به بخش‌های متعلق می‌شود. این فرآیند، جابه‌جایی هزینه است و نه خلق ثروت. منظور از حبس در خانه، آن نیست که الگوهایی نظیر «مهمونی ۱۰ کیلومتری» می‌تواند برای یلدا لزوماً کارگر باشد. این جشن، که برای گرمیداشت عید غدیر از سوی شهرداری تهران در سالیان اخیر برگزار شده، همچنان ضریب فزاینده بالایی نخواهد داشت؛ چراکه در نهایت بودجه فرهنگی شهرداری را به صورت کالاهای خوراکی یا یکسری رویدادهای شاد، بدل ساخته و انگار همان زنجیره کوتاه خرید محصولات و مصرف آن را به فضایی بزرگ‌تر می‌آورد. برای آنکه بتوان جشن یلدا را به رویدادی رشدآفرین برای اقتصاد ایران بدل ساخت، می‌بایست با بهره‌گیری از «صنعت‌سازی از سنت»، اقتصاد جشن یلدا را به زنجیره‌های مختلف پیوند زد. فرآیند صنعت‌سازی در هالووین، الگوی کلاسیک تبدیل یک آیین سنتی- مذهبی به یک «محصول تجاری مدرن» است. غرب با راهبرد «کالایی‌سازی» (Commodification)، این رویداد را از یک شب صرفاً آیینی خارج و به یک «فصل خرید» تبدیل کرد. کلید این ماجرا، تعریف نیازهای جانبی برای یک سنت ساده بود؛ به این معنا که برگزاری جشن دیگر تنها به حضور فیزیکی افراد وابسته نیست، بلکه به مجموعه‌ای از کالاهای گره خورده است. در این مدل، کدو تنبل دیگر یک محصول کشاورزی نیست، بلکه ماده‌خامی است که برای مصرف آن به ابزار حکاکی، شمع‌های مخصوص و زیورات نیاز است. این فرآیند باعث شد تا سنت، از حالت «تزازعی و ممنوی» به حالت «مادی و مصرفی» تغییر ماهیت دهد و بقای آن نه به حافظه تاریخی، بلکه به ویرین‌تر روشنگارها وابسته شود. در گام دوم، هالووین با ایجاد یک اکوسیستم اقتصادی متصل، صنایع نامرتبط را به هم جوش داد. برخلاف جشن‌های سنتی ما که معمولاً تک‌بعدی (فقط خوراکی) هستند، هالووین موفق شد صنایع سرگرمی، نساجی، فنلادی و گردشگری را در یک هم‌افزایی کامل قرار دهد. این درهم‌تنیدگی سبب می‌شود ضریب فزاینده پول به شدت بالا برود؛ چراکه دلار خرج شده در این ایام، تنها در جیب کاشووز نمی‌ماند، بلکه در کل زنجیره خدمات و تولید کشور به گردش درمی‌آید.

روندی که در بالا توضیح داد، به سهولت می‌تواند برای جشن یلدا نیز پیاده‌سازی شود تا با درگیرساختن بخش‌های مختلف اقتصاد ایران، هم خانوار و هم بازار بتوانند منفعت کسب کنند. نخستین گام، تعریف درست جشن یلدا در سیاست و زبان رسمی کشور است. سالیان متفادی است که رویکرد دستگاه رسمی به یلدا، تخفیف و تقلیل آن است؛ ما به برنامه‌های تلویزیونی یلدا «بلندترین شب سال» نامیده می‌شود و هیچ تعطیلی رسمی برای آن در تقویم قرار ندارد. گام بعدی، تعریف هویت یلدایی برای شهرها و سپس رویدادهای مختلف مرتبط با آن است. حافظ‌خوانی یک سنت دیرینه در شب یلداست. از همین رهگذر، شیراز و حافظیه به همراه سعدیه می‌تواند بستر بسیار مناسبی برای برگزاری جشن‌های یلدایی باشد. قونیه با بهره‌گیری از همین راهبرد، سالانه ۳ میلیون گردشگر جذب خود می‌کند اما چرا شیراز نتواند در یک هفته به مناسبت یلدا، فستیوال بزرگ «حافظ‌خوانی» با اجرای ارکستر سمفونیک یا خوانندگان سنتی در تخت‌جمشید یا حافظیه برگزار کند؟

حلقه مفقوده دیگر در زنجیره ارزش یلدا، «اقتصاد دکور و نماد» است. در حال حاضر، سبید خرید یلدا کاملاً به «کالاهای زودمصرف خوراکی» وابسته است که پس از پایان شب، اثری از آنها باقی نمی‌ماند. اما می‌توان با «کالایی‌سازی نمادها»، بازاری جدید و ماندگار برای صنایع خلاق و دستی ایجاد کرد. در نهایت، صنعت‌سازی یلدا نیازمند تغییر پارادایم از «هزینایی تک‌نفر» به «مشارکت جمعی» (از رهگذر فرهنگ بده و گیر (Gifting) است. فاکتورهای فعلی و سنتی، تمام فشار تورمی و بار مالی برگزاری جشن بر دوش سرپرست خانوار یا میزبان است که خود عاملی بازدارنده برای برگزاری جشن محسوب می‌شود، اما اگر با الگوبرداری از رویدادهای جهانی، رسم «هدیه یلدایی» (مانند خرید کتاب) نهانده‌نی شود، نه‌تنها هزینه‌ها سرشکن می‌شود، بلکه صنایع بسته‌بندی، نشر و کالاهای کادویی نیز وارد چرخه سودآوری می‌شوند و یلدا از یک «هزینه» برای یک نفر، به یک «فرصت تجاری» برای بازاری وسیع تبدیل خواهد شد.

بنابراین یلدا در ایران، قربانی دو چیز است: تورم (که قدرت خرید را می‌بلعد) و فقدان تخیل (که نمی‌تواند از سنت، صنعت بسازد). تعطیلی اول دی و برگزاری کنسرت-رویدادهای ادبی، تنها راهی است که می‌تواند یلدا را از یک «هزینه خانوار» به یک «سرمایه ملی» بدل سازد. درست مانند کاری که قونیه با مولانا و غرب با کدو تنبل‌های هالووین کرد. اگرچه همچنان، معغل اصلی برای این ایده، قدرت خرید پایین خانوار است که بایستی سوای اقتصاد یلدا، چاره‌ای برای آن اندیشیده شود.

شرکت‌های مدیریت دارایی چه نقشی در حل بحران بانکی دارند؟

مسیر اصلاح ناترازی بانکی

در این کشورها، سیاست‌های صندوق بین‌المللی پول درخصوص گزیر بانکی بر تعطیلی و انحلال نهادهای ورشکسته و ضمانت‌های بانکی تمرکز داشت. در سیاست‌های صندوق بین‌المللی پول، انحلال بانک‌های ورشکسته به‌جای احیا و گزیر آن، اهمیت بیشتری داشته است. نتیجه اثرات سیاست‌های صندوق بین‌المللی پول برای اندونزی و تایلند جالب بوده است. به عنوان نمونه در اندونزی، سیاست تعطیلی به جای احیای ساختار بانک‌ها دنبال شد و ظرف چند سال تعداد بانک‌ها به نصف رسید. تعطیلی بانک‌ها، نسبت مطالبات معوق اندونزی را کاهش داد، اما این کاهش عمدتاً به دلیل تعطیلی چند بانک با نسبت مطالبات بسیار بالا بود. در تایلند، تعطیلی بانک‌ها ارتباطی با کاهش مطالبات معوق در کوتاه‌مدت نداشت. بیشترین تعطیلی بانک در اندونزی و تایلند رخ داد و این دو کشور، عمیق‌ترین و طولانی‌ترین مشکلات در نظام بانکی خود و بیشترین میزان استفاده از جوه دولتی را تجربه کردند.

اما این تجربه نشان داد که رسیدگی به بحران بانکی سیستمی، با تمرکز بر تعطیلی بانک‌ها باعث خدشه‌دار شدن اعتماد عمومی می‌شود. از قضا تعطیلی بانک‌ها، شرط برنامه حمایت صندوق بین‌المللی پول بوده است. در مقابل، مالزی نه خواستار نجات مالی توسط صندوق بین‌المللسی پول بود و نه تعطیلی گسترده بانک‌ها را پذیرفت. مالزی بر روی سازوکار واگذاری مطالبات معوق بانکی تمرکز کرد. نتیجه این امر، برنامه اثربخش‌تر احیای ساختار نظام بانکداری بود که باعث حفظ اعتماد در طول بحران شد. زمان‌بندی واکنش‌ها، درس مهمی را یادآور می‌شود. برای مثال، تایلند به‌کندی نسبت به بحران بانکی واکنش نشان داد و اندونزی، میلی به اجرای اصلاحات نداشت که باعث شد با تداوم افزایش مطالبات معوق بانکی، ضعف نظام بانکی ادامه پیدا کرده و بانک‌ها به مرحله تعطیلی برسند.

توصیه ویژه پژوهشکده پولی و بانکی

تجارب کشورهای شرق و جنوب شرقی آسیا، نشان می‌دهد که احیای سریع ساختار بدهی و چارچوب‌های قانونی نسبت به تعطیلی بانک‌ها اثربخش‌تر بودند. شواهد تجربی، تایید می‌کنند که شرکت‌های مدیریت دارایی از طریق تزریق سرمایه دولتی یا با فروش اوراق قرضه، تامین‌مالی می‌شدند. همچنین پیش‌نیاز واگذاری سریع فروش مطالبات معوق بانکی، وجود زیرساخت قانونی و نظارتی بوده است. بنابراین با توجه به تجربه جهانی، خصوصاً در کشورهای درحال توسعه شرق آسیا، می‌توان واسطه‌گری شرکت‌های مدیریت دارایی را راهکاری مناسب برای احیای بانک‌ها و گزیر بانک‌های در مرحله انحلال دانست. البته مشکل دارایی‌های بد بانکی در ایران، مشکلی نسبتاً فرارگیر در شبکه بانکی کشور بوده و صرفاً مختص یک بانک نیست. به همین دلیل، پیدا کردن راهکاری برای حل این چالش فرارگیر از سوی بانک مرکزی و دولت، ضروری است. همچنین می‌توان گفت که عموم تجربه‌های موفق تاسیس شرکت‌های مدیریت دارایی با حمایت نهادهای حاکمیتی کشورها به‌ثمر نشست‌ه است و لزوم توجه و برنامه‌ریزی دولت برای تشکیل این شرکت‌ها را نشان می‌دهد. با توجه به این موارد، پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی در گزارش خود، پیشنهاد داده است که برای حل بحران ناترازی بانکی در ایران، یک شرکت مدیریت دارایی در سطح ملی تشکیل شود تا با استفاده از تجربه جهانی، روند حل بحران بانکی به صورت عملیاتی و ساختارمند، شکل بگیرد.

در کشورهای توسعه‌یافته نیز تبدیل شده است.

شرکت‌های مدیریت دارایی به‌نوبه خود مطالبات معوق بانکی را مدیریت می‌کنند تا درآمد کسب کنند. شرکت‌های مدیریت دارایی دولتی آن دست از شرکت‌هایی هستند که برای حذف مطالبات معوق بانکی از ترازنامه بانک‌ها به‌منظور تداوم فعالیت نظام‌های مالی توسط دولت‌ها تاسیس می‌شوند. هدف بیشتر شرکت‌های مدیریت دارایی کاهش تدریجی دارایی‌های باقیمانده است، اما بعضی از این نهاده‌ا با خریداران بدهی خصوصی رقابت می‌کنند یا در بازار سهام پذیرفته می‌شوند. هدف بیشتر شرکت‌های مدیریت دارایی، بیشینه‌سازی ارزش دارایی‌های پرمضيقه است. البته، برخی از این شرکت‌ها عملکرد موفق‌ی نداشته و در عمل صرفاً به‌عنوان انبار مطالبات معوق بانکی با حداقل اقدامات برای وصول این مطالبات فعالیت می‌کنند.

شرکت‌های مدیریت دارایی در دو حالت عمل می‌کنند؛ حالت اول، مربوط به فرآیند گزیر بانکی است و برای بانک‌های در حال انحلال و ورشکسته اتفاق می‌افتد. در این شرایط خرید و فروشی بین بانک و شرکت مدیریت دارایی اتفاق نمی‌افتد، بلکه صرفاً دارایی‌های بانک ورشکسته به شرکت مدیریت دارایی منتقل می‌شود تا آن دارایی‌ها مدیریت شوند. حالت دوم، شرکت‌هایی هستند که برای مدیریت مطالبات معوق بانکی که هنوز به مرحله ورشکستگی نرسیده استفاده می‌شوند؛ این شرکت‌ها دارایی‌های بد یا همان مطالبات غیر جاری بانک را خریداری می‌کنند. در ادامه این شرکت‌ها با تضمین دولت، به انتشار اوراق بدهی براساس این دارایی‌ها پرداخته و نقدینگی موردنیاز خود را تامین می‌کنند. شرکت‌های مدیریت دارایی به پشتوانه دولت، توان پرداخت و نقدینگی را به بانک‌ها بازمی‌گردانند. وجه اشتراک هر دو حالت، دولت است. دولت با تزریق سرمایه به این شرکت‌ها، موجب گردش سرمایه در آنها می‌شود. همچنین در هر دو حالت، باید ارزش دارایی‌های بد بانکی توسط موسسه ارزیابی یا مشاوره سرمایه‌گذاری تعیین و منتشر شود که این مسئله خود به تسهیل ارزش‌گذاری دارایی بانکی، کمک می‌کند.

تجربه بحران بانکی در شرق آسیا

ارزیابی میزان موفقیت شرکت‌های مدیریت دارایی پیچیده است. با این حال می‌توان با بررسی میزان سودآوری آنها، میزان موفقیت را ارزیابی کرد. درآمد شرکت‌های مدیریت دارایی از مدیریت و فروش وام‌ها و همچنین فروش و اجاره املاک خریداری‌شده حاصل می‌شود. درآمد حاصل از دارایی‌های مالی، منبع دیگر درآمدی آنها است. هزینه‌های شرکت‌های مدیریت دارایی نیز شامل هزینه‌های عملیات، هزینه‌های وصول، مخارج داخلی و هزینه‌های کارکنان است. با توجه به اینکه در بیشتر موارد درآمد شرکت‌های مدیریت دارایی از هزینه‌های آنها در سال‌های اخیر بیشتر بوده، اغلب این شرکت‌ها در سطح جهانی سودآور بوده‌اند.

ارزیابی تجربه کشورهای شرق و جنوب شرقی آسیا، نشان می‌دهد که وقتی بانک‌ها برای حفظ توانایی پرداخت بدهی به‌ تغییر مدل کسب‌وکار و احیای ساختار ترازنامه نیاز داشتند، سازوکارهای گزیر بانکی با اصلاً وجود نداشته یا به‌خوبی توسعه‌نیافته بودند. اندونزی، کره‌جنوبی و تایلند مجبور شدند برای نجات مالی و احیای ساختار سرمایه نظام بانکی خود، کمک صندوق بین‌المللی پول را قبول کنند.

صدور صورتحساب الکترونیک از ابتدای دی‌ماه، الزامی شد

خداحافظی با فاکتورهای کاغذی

غیرالکترونیکی قانون مالیات بر ارزش افزوده حاکم بوده و تغییری نکره است. بنابراین صنف یا مشاغلی که فراخوان نشده‌اند، اساساً صدور یا عدم صدور صورتحساب الکترونیکی در اعتبار مالیاتی آنها لحاظ نمی‌شود، بلکه به عنوان قیمت تمام‌شده آن مؤدی محاسبه می‌شود که فعلاً تا اردیبهشت ۱۴۰۶ صورتحساب کاغذی به قوت خود باقی و معتبر است لذا مؤدیانی که فراخوان نشده‌اند، از این جهت نگرانی نداشته باشند. این موضوع (حذف صورتحساب کاغذی و آغاز صورتحساب الکترونیکی) به مؤدیانی که فراخوان شده‌اند برمی‌گردد و شامل همه کالاهای مشمول مالیات بر ارزش افزوده می‌شود، به جز موارد خاص، مانند کسانیک که همزمان کالای معاف و مشمول مالیات بر ارزش افزوده می‌فروشند یا صادرات مواد خام دارند که قواعد خاص خود را دارد. به گفته «برزگری»، برای مؤدیانی که کالای مشمول مالیات می‌فروشند، لازم است مشخص شود کالا را چند خریدند و بابت خرید آن ارزش افزوده پرداخت کرده‌اند تا هنگام فروش تفاوت خرید و فروش به سازمان مالیاتی پرداخت شود. اگر مؤدی بخواهد اعتبار مالیات برای او محاسبه شود، باید خریده‌ا را از اول دی ماه از طریق حساب الکترونیکی انجام دهد؛ در غیر این صورت عملاً اعلام می‌کند که نمی‌خواهد اعتبار ارزش افزوده برایش لحاظ شود. وقتی مؤدی خرید می‌کند، به فروشنده بگوید باید صورتحساب الکترونیک صادر کنی تا من هم مالیات بر ارزش افزوده را پرداخت کنم در غیر این صورت منتفی است.

معاون سازمان امور مالیاتی در پاسخ به این پرسش که آیا صدور صورتحساب الکترونیک برای مؤذیان مالیاتی از روز دوشنبه، تأثیری بر دادوستدهای مردم دارد؟ گفت: هیچ ربطی به مردم ندارد و از نگاه مصرف‌کننده نهایی، این تغییرات تأثیری در قیمت کالاها ایجاد

با وجود گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال تمدید مهلت استفاده از صورتحساب‌های کاغذی، سازمان امور مالیاتی، اعلام کرد که چنین تمدیدی در کار نیست و صدور صورتحساب الکترونیک از ابتدای دی‌ماه، الزامی شده است. بدین ترتیب از روز دوشنبه اول دی‌ماه، هیچ صورتحسابی خارج از سامانه مؤذیان در نظام مالیات بر ارزش افزوده، قابل پذیرش نخواهد بود. در نتیجه، اگر فروشنده هنگام انجام معامله، صورتحساب الکترونیکی صادر نکند، خریدار امکان استفاده از اعتبار مالیات بر ارزش افزوده پرداختی را از دست خواهد داد. این موضوع برای فعالان اقتصادی و بنگاه‌هایی که زنجیره تأمین و فروش آنها مبتنی بر اعتبار مالیاتی است، اهمیت دوچندانی دارد. در این راستا، معاون هوشمندسازی نظام مالیاتی سازمان امور مالیاتی، پایان عصر فاکتورهای کاغذی را اعلام کرد و با اشاره به آغاز صدور صورتحساب الکترونیک در سامانه مؤذیان و تأثیر آن بر اعتبار مالیات بر ارزش افزوده به «ایرنا» توضیح داد: این اعتبار تنها برای مؤدی‌هایی موضوعیت دارد که قبلاً فراخوان ارزش افزوده دریافت کرده‌اند؛ مثلاً اگر سازمان مالیاتی تاکنون ۱۰ فراخوان صادر کرده باشد و یازدهمین هنوز در مرحله پیش‌نویس و نهایی نشده باشد، فقط همان ۱۰ فراخوان اهمیت دارد. بنابراین افرادی که فراخوان دریافت نکرده‌اند، اساساً نمی‌توانند از این اعتبار استفاده کنند و مبلغ مندرج در فاکتورهای کاغذی برای آنها به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی در نظر گرفته می‌شود. به گفته «محمدبرزگری»، اصلاً امسال فراخوانی برای افزایش گستره مؤذیان مالیاتی که مشمول الزام به صدور صورتحساب الکترونیک در سامانه مؤذیان شوند، نداشته‌ایم؛ فراخوان‌ها از سال ۱۳۸۷ شروع شده و به پارسل رسید.

معاون سازمان مالیاتی، ادامه داد: تا اردیبهشت ۱۴۰۶، بخش

اخبار

سخنگوی بانک مرکزی خبر داد

راه‌اندازی صندوق‌های جدید طلا

سخنگوی بانک مرکزی از راه‌اندازی صندوق‌های جدید طلا در بازار سرمایه و مداخله مستمر و سنگین بانک مرکزی در بازار اسکناس ارز، خبر داد و گفت صندوق‌های جدید طلا راه‌اندازی می‌شوند. «محمد شیرچیان»، معاون اقتصادی و سخنگوی بانک مرکزی از اتخاذ تمهیدات جدید برای مدیریت بازار ارز و طلا، خبر داد و گفت: صبح دوشنبه، جلسه هیأت عامل و کمیته مدیریت بازار ارز بانک مرکزی به ریاست رئیس کل بانک مرکزی، برگزار و در ادامه مصوبات پیشین، تصمیمات تازه‌ای در این حوزه اتخاذ شد.

او با اشاره به نخستین مصوبه این جلسه، توضیح داد: مقرر شد بانک مرکزی با استفاده از ظرفیت شبکه بانکی و به‌کارگیری روش‌های نوین، مداخله‌ای گسترده، مستمر و سنگین در بازار ارز اسکناس انجام دهد. جزئیات این برنامه طی چند روز آینده به اطلاع عموم مردم خواهد رسید.

معاون بانک مرکزی سپس به اقدامات جدید در حوزه تنظیم‌گری بازار طلا، اشاره کرد و افزود: علاوه بر تداوم روش‌های قبلی از جمله پیش‌فروش و حراج نقدی سکه، مقرر شد بانک مرکزی با استفاده از ظرفیت بازار سرمایه و با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار، صندوق‌های طلای جدید را راه‌اندازی کند. بر این اساس، واحدها و سایر اوراق بهادار این صندوق‌ها با شرایط جذاب‌تر نسبت به وضعیت موجود به فروش خواهد رسید که طرح آن آماده

و هماهنگی‌های لازم انجام شده و جزئیات آن نیز به زودی اعلام می‌شود.

سخنگوی بانک مرکزی همچنین از عملیاتی شدن دو صندوق جدید ارزی، خبر داد و گفت: براساس تصمیم اتخاذشده، بانک مرکزی با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار، دو صندوق «پروژه ارزی» و «درآمد ارزی» را راه‌اندازی خواهد کرد که عموم مردم و فعالان اقتصادی می‌توانند با خرید واحدهای این صندوق‌ها از سودآوری ارزی قابل توجهی برخوردار شوند. به گفته «شیرچیان»، منابع ارزی مورد استفاده برای خرید واحدهای این صندوق‌ها شامل اسکناس، حواله‌های ارزی و حساب‌های ارزی خواهد بود و این اقدام، علاوه بر ایجاد سودآوری ارزی برای مردم، می‌تواند به تأمین مالی ارزی پروژه‌ها، تقویت اشتغال پایدار و افزایش درآمدهای ارزی کشور در آینده نزدیک کمک کند.

در ادامه فرآیند گزیر بانک آپینده

«ایران‌مال» روشنی شد

در ادامه اجرای فرایند گزیر بانک آپینده، هیأت ارزش‌گذاری اموال و دارایی‌ها، قیمت‌گذاری شرکت ایران‌مال را در دستور کار فوری خود قرار داد. به گزارش بانک مرکزی، صندوق ضمانت سپرده‌ها اعلام کرد: براساس تصمیم هیأت گزیر، فرایند قیمت‌گذاری ایران‌مال به‌صورت تخصصی و با بهره‌گیری از جامع‌ترین هیأت کارشناسی انجام خواهد شد. ارزیابی این دارایی مهم با بالاترین سطح دقت، جامعیت و اتقان توسط بزرگ‌ترین هیأت کارشناسی که از جهت تعداد اعضا و تنوع رشته‌ها به لحاظ تاریخی کم‌نظیر است، انجام می‌شود و انتظار می‌رود با توجه به برخورداری از سابقه قیمت‌گذاری‌های قبلی، در کوتاه‌ترین زمان ممکن به نتیجه برسد. در این چارچوب، هیأت کارشناسی با پوشش حوزه‌های مختلف از جمله مالی، حقوقی، فنی، بهره‌برداری، املاک، قرارداده‌ها و ارزیابی اقتصادی، مأموریت دارد تمامی ابعاد دارایی، ظرفیت‌ها، تعهدات و ارزش واقعی شرکت ایران‌مال را بررسی، مستندسازی و ارزش‌گذاری نماید. این رویکرد چندرشته‌ای با هدف افزایش شفافیت، کاهش ریسک‌های کارشناسی و صیانت از حقوق ذی‌نفعان اتخاذ شده است. با توجه به اهمیت و ابعاد این دارایی، فرآیند قیمت‌گذاری باید مبتنی بر استانداردهای حرفه‌ای، ضوابط قانونی و مصوبات لازم‌الاجرا باشد و ارزیابی انجام‌شده، پس از ممیزی نهایی، در چارچوب مقررات برای اجرا ابلاغ خواهد شد.

یارانه آذرمه دهک‌های ۴ تا ۹ واریز شد

یارانه مرحله ۱۷۸ آذرمه ۱۴۰۴ به حساب سرپرستان خانوار دهک‌های چهارم تا نهم واریز شد. به گزارش سازمان هدفمندی‌سازی یارانه‌ها، یارانه مرحله ۱۷۸ به مبلغ ۱۲۷ هزار و ۱۳۳ میلیارد ریال به حساب ۱۴ میلیون و ۶۲۹ هزار و ۳۴ سرپرست خانوار در دهک‌های چهارم تا نهم در سراسر کشور، واریز و قابل برداشت است. طبق اعلام سازمان هدفمندی‌سازی یارانه‌ها، مبلغ واریزی با در نظر گرفتن کسر اقساط وام‌های سرپرستان وام‌گیرنده صورت گرفته است. براساس آمارهای اعلام‌شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ۴۲ میلیون و ۳۸۴ هزار و ۷۴۰ نفر در دهک‌های چهارم تا نهم قرار دارند که یارانه نقدی آنها هر ماه به حساب سرپرستان این خانوارها توسط ۲۸ بانک عامل در سراسر کشور، واریز می‌شود.

نقره به سقف تاریخی خود رسید

رکوردهای جدید طلا و نقره

قیمت هر اونس طلا در معاملات روز دوشنبه، تحت تأثیر پیش‌بینی‌ها برای کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو آمریکا و افزایش تقاضا، به رکورد بالایی رسید و نقره نیز بالاترین رکوردش را ثبت کرد. بهای هر اونس طلا با ۱.۲ درصد افزایش، رکورد ۴۳۹۱ دلار و ۲۶ سنت را ثبت کرد. بهای هر اونس طلا در بازار معاملات آتی آمریکا برای تحویل در ماه فوریه، به ۰.۷ درصد افزایش به ۴۴۱۶ دلار و ۳۰ سنت رسید. قیمت این فلز گرانبها از ابتدای سال جاری تاکنون، ۶۷ درصد رشد داشته و رکوردهای متعددی را ثبت کرده و برای اولین بار از مرز ۳ هزار و ۴ هزار دلار عبور کرده است. هر اونس نقره به دلیل تقاضای قوی صنعتی و کمبود تاریخی موجودی نقره در بازار لندن، در سال جاری ۱۳۸ درصد رشد قیمت داشته و عملکرد بسیار بهتری نسبت به طلا داشته است.

با توجه به اینکه قیمت هر اونس طلا در ماه دسامبر، ۴ درصد رشد داشته و پایان سال ۲۰۲۵ نزدیک شده، خریداران ممکن است تحت تأثیر کاهش حجم معاملات و افزایش احتمال سودگیری، با احتیاط عمل کنند. قیمت طلا که به طور سنتی به عنوان یک دارایی امن تلقی می‌شود، با افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی و تجاری، خرید مداوم بانک‌های مرکزی و انتظارات برای کاهش نرخ بهره در سال آینده رشد کرده است. دلار ضعیف‌تر، طلا را که به ازر آمریکا قیمت گذاری می‌شود، برای خریداران خارجی ارزان‌تر می‌کند. بازارها در حال حاضر، با وجود هشدار فدرال رزرو، حداقل دو دور کاهش ۲۵ واحد پایه نرخ بهره آمریکا در سال آینده را پیش‌بینی می‌کنند. طلای بدون بازده معمولاً در محیط نرخ بهره پایین عملکرد خوبی دارد. «مت سمیسمون» تحلیلگر ارشد موسسه «استون ایکس» گفت: «دو دور کاهش نرخ بهره فدرال رزرو برای سال ۲۰۲۶ در نظر گرفته شده و کاهش نرخ اشتغال‌زایی در آمریکا و تغییر به یک فدرال رزرو با رویکردی ملایم‌تر، احتمالاً باعث افزایش بیشتر قیمت طلا خواهد شد.» همچنین در بازار سایر فلزات ارزشمند، قیمت هر اونس نقره با ۲.۷ درصد افزایش به ۶۹ دلار و ۲۳ سنت رسید که بالاترین قیمت تاریخی این فلز گرانبهاست. بهای هر اونس پلاتین با ۴.۱ درصد افزایش به ۲۰۵۴ دلار و ۲۵ سنت و بهای هر اونس پالادیم با ۴ درصد افزایش به ۱۷۸۱ دلار و ۳۲ سنت رسید.

چرا با وجود گسترش پایه‌های مالیاتی، در آمد دولت افزایش نیافته است؟

معمای درآمدهای مالیاتی ایران

مالیات بر عملکرد شرکت‌های دولتی، به‌ویژه شرکت ملی نفت ایران، بوده است. در بازه‌ای از سال‌های میانی دهه ۱۳۸۰، پنج درصد از ارزش نفت تولیدی به‌عنوان مالیات تلقی می‌شد و همین امر، سطح درآمدهای مالیاتی را بالا نگه می‌داشت، اما این شیوه حسابداری مالیاتی، بیش از آنکه یک مالیات واقعی باشد، بازتابی از رابطه خاص مالی دولت با نفت بود و با تغییر این رابطه، اثر آن بر درآمدهای مالیاتی از بین رفت. حذف این عامل، نشان داد که بخش مهمی از رشد ظاهری شرکت‌های دولتی و به‌ویژه، حذف اثر نفت را گسترش واقعی پایه مالیاتی، بلکه حاصل یک تغییر حسابداری بوده است.

از خصوصی‌سازی تا قیمت‌گذاری دستوری

از سوی دیگر، روند خصوصی‌سازی و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی از اواسط دهه ۱۳۸۰ به بعد، سهم دولت در فعالیت‌های اقتصادی را کاهش داد و بسیاری از شرکت‌های بزرگ دولتی را به بخش غیردولتی منتقل کرد. این واگذاری‌ها باعث شد که درآمد مالیات بر شرکت‌های دولتی، کاهش یابد و در مقابل، انتظار می‌رفت مالیات بر شرکت‌های غیردولتی افزایش پیدا کند. اگرچه مالیات بر شرکت‌های غیردولتی عملاً روندی صعودی داشته، اما این افزایش نتوانسته کاهش درآمد ناشی از افت مالیات شرکت‌های دولتی و به‌ویژه، حذف اثر نفت را به‌طور کامل جبران کند. افزون بر این، زیانده شدن بسیاری از شرکت‌های دولتی به‌دلیل قیمت‌گذاری دستوری و تحریم‌ها، باعث کاهش بیشتر درآمد مالیاتی از این محل شده است.

همانطور که می‌دانید، دولت‌ها در ایران طی سال‌های مختلف برای کنترل تورم یا حمایت از مصرف‌کنندگان، قیمت کالاها و خدمات مهمی مانند بنزین، برق، آب و برخی کالاهای وارداتی را به‌طور دستوری تعیین می‌کنند. این سیاست‌ها اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت، اهداف رفاهی یا سیاسی را دنبال کنند، اما اثر مستقیم و غیرمستقیم قابل‌توجهی بر پایه‌های مالیاتی دارند. وقتی قیمت یک کالا به‌صورت دستوری پایین نگه داشته می‌شود، ارزش واقعی معاملات کاهش می‌یابد و در نتیجه، مالیات‌های مبتنی بر قیمت یا ارزش، مانند مالیات ارزش افزوده یا مالیات بر فروش فرآورده‌های نفتی، تضعیف می‌شوند. این سیاست‌ها در طول زمان باعث فرسایش پایه‌های مالیاتی و کاهش قدرت مالیات‌ستانی دولت شده‌اند.

نکته دیگر در بررسی مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی، تفکیک حقوق کارکنان بخش عمومی و خصوصی است. مالیات بر حقوق کارکنان بخش عمومی در مجموع، روندی نسبتاً ثابت داشته و تنها در مقاطعی خاص افزایش یافته است. در مقابل، مالیات بر حقوق کارکنان بخش خصوصی در سال‌های اخیر، رشد قابل‌توجهی را تجربه کرده که بخشی از آن، ناشی از افزایش شفافیت، اتصال سامانه‌های اطلاعاتی و ثبت دقیق‌تر پرداخت‌هاست. با این حال، این افزایش نیز در مقیاس کل اقتصاد نتوانسته اثر تعیین‌کننده‌ای بر نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی بگذارد. در مورد مالیات بر درآمد مشاغل، به نظر می‌رسد این پایه در طول دو دهه گذشته، تغییرات چندانی نداشته و حتی در برخی سال‌ها کاهش یافته است. یکی از دلایل اصلی این موضوع، دشواری شناسایی دقیق درآمد مشاغل و انکاس سنتی نظام مالیاتی به تشخیص میزان مالیاتی بوده است. البته در سال‌های اخیر با استفاده از داده‌های حاصل از دستگاه‌های کارت‌خوان و تراکنش‌های بانکی، سازمان امور مالیاتی توانسته بخشی از این ضعف را جبران کند و درآمد این پایه را تا حدی افزایش دهد، اما اثر این اقدامات هنوز محدود و تدریجی است.

انتقاد اتاق بازرگانی از سیاست‌های کلان

چرا ارز صادراتی بازنمی‌گردد؟

در این ارتباط، رئیس کمیسیون حکمرانی اتاق تهران از سیاست‌های کلان ارزی و تجاری، انتقاد کرد و گفت که بخش قابل توجهی از مشکلات عدم بازگشت ارزهای صادراتی، ریشه در همین سیاست‌ها دارد؛ به‌طوری‌که حدود ۹۰۰ کارت بازرگانی هنوز تعهد ارزی ناشی از صادرات خود را ایفا نکرده‌اند. «حسن فروزان‌فرد» درباره اینکه چرا ارزهای صادراتی باز نمی‌گردند، به «پسنا» توضیح داد: بحث ارزهای صادراتی، موضوع تازه‌ای نیست و سال‌هاست که در این چرخه معیوب، گرفتار مانده‌ایم. این وضعیت چند علت بنیادین دارد؛ یکی از مهمترین دلایل، دستکاری نرخ ارز و چندنرخ‌ی بودن آن است که عملاً انگیزه و توجیه اقتصادی لازم برای عرضه به موقع و قانونی ارز صادراتی در بازار داخلی را از بین می‌برد. هر چقدر هم این واقعیت انکار شود، تا زمانی که سه یا چهار نرخ مختلف در بازار وجود دارد، جذابیت لازم برای بازرگاندن شفاف و صحیح ارز به کشور فراهم نخواهد شد. به گفته «فروزان فرد»، نکته کلیدی دیگر از زاویه دید صادرکننده قابل بررسی است. صادرکننده‌ای که کالا صادر کرده و قید بازگرداندن ارز خود را دارد، مدام با این پرسش مواجه است که چگونه می‌تواند ارز صادرات را با قیمت مناسب‌تری به فروش برساند. هزینه‌های مواد اولیه، خدمات، اجاره، تعمیر و نگهداری و تجهیزات، همگی براساس نرخ‌های واقعی و غیررسمی بازار پرداخت می‌شوند، اما به صادرکننده اجازه داده نمی‌شود ارز خود را به قیمت توافقی و واقعی در بازار عرضه کند. بانک مرکزی عملاً به عنوان یک واسطه یا بروکر اجباری در فرآیند عرضه ارز قرار گرفته است؛ موضوعی که ریشه‌ای و جدی است و همچنان اصلاح نشده است. رئیس کمیسیون حکمرانی اتاق تهران با بیان اینکه سیاست‌های سخت‌گیرانه در صدور و تمدید کارت‌های بازرگانی، پیامدهای ناخواسته‌ای به همراه داشته، گفت: شرکت‌ها، به ویزه بازرگان و صادرکنندگان اصلی و صاحبانم، در این فرآیند آسیب دیدند و

فرصت امروز: نظام مالیاتی کشور در دو دهه گذشته، تلاش‌های زیادی برای افزایش درآمدها انجام داده و در رأس این تلاش‌ها، مالیات بر ارزش افزوده پایه‌گذاری شده است که نزدیک به ۳۰ درصد از درآمدهای مالیاتی دولت را تشکیل می‌دهد. با این حال، انطور که انتظار می‌رفت، درآمدهای مالیاتی دولت در این سال‌ها افزایش نیافته است. آنچه از نگاه مرکز پژوهش‌های مجلس، یک معماست و این سوال را مطرح می‌کند که چرا تلاش‌ها نتیجه نداده است؟ و به طور مشخص، مالیات بر ارزش افزوده کجا رفته است؟

مرکز پژوهش‌ها در جست‌وجوی پاسخ این پرسش، بررسی خود را از سطح اجزای درآمدهای مالیاتی، آغاز کرده و با تفکیک ۱۸ پایه مالیاتی، روند تاریخی هر کدام را تحلیل می‌کند. در نهایت، یافته‌های بازاری کارشناسی مجلس، نشان می‌دهد که پاسخ معمای درآمدهای مالیاتی دولت، ریشه در سه مسئله دارد؛ نخست، طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸، پنج درصد از ارزش نفت تولیدی به عنوان مالیات عملکرد شرکت نفت محسوب می‌شد؛ در حالی که بعد از آن، نفت دیگر بر درآمدهای مالیاتی، تأثیری نداشت. بنابراین این صفا یک تفاوت در قراردادهای حسابداری است. دوم، قیمت‌گذاری دستوری، بعضی پایه‌های مالیاتی را به شکل جدی، مختل کرده است. به‌طور مشخص، به دلیل تثبیت نرخ ارز رسمی، مالیات بر واردات و ارزش افزوده آن کاهش یافته است. این موضوع بر مالیات فروش فرآورده‌های نفتی هم مؤثر بوده است. در نهایت، در اواسط دهه ۱۳۹۰، معافیت‌های گسترده‌ای به شرکت‌ها داده شد که در عرض چهار سال، درآمد مالیات بر شرکت‌های غیردولتی را به نصف کاهش داد. بنابراین به نظر می‌رسد که برآیند این سه عامل تا حدودی، پاسخ این معما را می‌دهند.

تحولات موثر بر درآمدهای مالیاتی

مرکز پژوهش‌ها به «بررسی روند درآمدهای مالیاتی ایران در دو دهه گذشته» پرداخته و از یک معما، سخن به میان آورده است؛ اینکه چرا با وجود گسترش پایه‌های مالیاتی، اصلاحات قانونی، توسعه سامانه‌های اطلاعاتی و به‌ویژه استقرار و تعمیق مالیات ارزش افزوده، نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی در ایران تقریباً ثابت مانده و حتی در برخی سال‌ها کاهش یافته است؟ در حالی‌که انتظار می‌رفت با کاهش وابستگی به نفت و افزایش سهم مالیات در تأمین بودجه دولت، سهم مالیات از تولید ناخالص داخلی نیز به شکل معناداری افزایش پیدا کند، اما این هدف در عمل محقق نشده و نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی در سال‌های متمادی، حول و حوش ۵ تا ۶ درصد نوسان کرده است. به نظر می‌رسد افزایش‌های اسمی درآمدها، لزوماً به معنای افزایش واقعی ظرفیت مالیات‌ستانی دولت نیست.

به‌طور کلی، درآمدهای مالیاتی به پنج دسته عمده، شامل مالیات بر درآمد شرکت‌ها، مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی، مالیات بر ثروت، مالیات بر واردات و مالیات بر کالاها و خدمات تقسیم می‌شوند. این تفکیک نشان می‌دهد که دو پایه «مالیات بر درآمد شرکت‌ها» و «مالیات بر کالاها و خدمات» بیشترین سهم را در مجموع درآمدهای مالیاتی دارند و نوسانات آنها، نقش تعیین‌کننده‌ای در روند کل درآمدهای مالیاتی ایفا می‌کند. به همین دلیل، تمرکز اصلی تحلیل بر رفتار این پایه‌ها در گذر زمان و عوامل اثرگذار بر آنهاست. در بررسی مالیات بر درآمد شرکت‌ها، میان شرکت‌های دولتی و غیردولتی باید تمایز قائل شد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در سال‌های ابتدای دهه ۱۳۸۰، بخش بزرگی از درآمد این پایه، ناشی از

معاون ارزی بانک مرکزی در آخرین روزهای آذرماه، گفت که «طی دو سال گذشته، حدود ۹۰۰ کارت بازرگانی اجاره‌ای، شناسایی شده که بیش از ۱۵ میلیارد دلار ارز را به چرخه رسمی برنگردانده‌اند.» به گفته «علیرضا گنج‌پزوده»، «۱۵ نفر از این افراد به‌تنهایی حدود ۹ میلیارد دلار تعهد ارزی دارند که آدرس بسیاری از آنها در روستاهای دورافتاده و شهرهای مرزی، ثبت شده است.» البته این اولین بار نیست که کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای، خبرساز می‌شود. پیش‌تر هم در سال ۱۳۹۹، ماجرای وارد کردن ۷۰۰ پورشه توسط پیرزن روستایی، خبرساز شده بود. موضوع عدم بازگشت ارزهای صادراتی نیز بارها خبرساز شده است. در آبان امسال «حسین صمصامی» در صحن علنی مجلس، گفته بود که از سال ۱۳۹۷ تا چهار ماهه نخست امسال، بیش از ۹۵ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات به کشور بازنگشته و این ارزها با تبدیل به قاچاق شده یا از کشور خارج شده است و از این محل، بیش از ۲۰۰۰ میلیارد تومان از جیب مردم برداشته شده، یعنی به‌عبارتی به سرقت رفته است. در واکنش به اظهارات این نماینده مجلس، روابط عمومی بانک مرکزی، اعلام کرد که امار اعلام شده، درست و دقیق نیست و موضوع عدم بازگشت ارز رفع تعهدات، همواره توسط کارگروه بازگشت ارز صادرات، پیگیری و براساس قانون به مراجع ذی‌صلاح اعلام می‌شود.

در چنین شرایطی، عده‌ای انگشت اتهام را به سمت بانک مرکزی می‌گیرند و معتقدند سیاست‌های ارزی، ریشه اصلی همه این مشکلات است. در طرف دیگر ماجرا، برخی معتقدند این شرکت‌های دولتی و خصوصی هستند که از ناشی از صادرات را به چرخه اقتصاد کشور باز نمی‌گردانند. با این حال، تصمیمات دولت برای اصلاح این شرایط در نهایت گریبان صادرکنندگان خرد را می‌گیرد. هرچند عده‌ای هم سوءاستفاده صادرکنندگان را عامل اصلی هدررفت منابع ارزی می‌دانند.

نگاه

در پی انتشار خبر توقیف نفتکش ونزولایی

قیمت نفت بالا رفت

در پی انتشار خبر توقیف نفتکش ونزولا از سوی آمریکا، قیمت هر بشکه نفت برنت به ۶۰ دلار رسید. قیمت نفت در معاملات آسیایی روز دوشنبه، پس از آنکه مقامات اعلام کردند آمریکا یک نفتکش را در آب‌های بین‌المللی سواحل ونزولا توقیف کرده است، افزایش یافت. قیمت هر بشکه نفت برنت با ۴۶ سنت معادل ۰.۸ درصد افزایش به ۶۰ دلار و ۹۳ سنت و نفت وست تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۴۶ سنت معادل ۰.۸ درصد افزایش به ۵۶ دلار و ۹۸ سنت رسید. «جون گو» تحلیلگر ارشد بازار نفت در شرکت «اسپارتا کامودیتیز»، گفت: «بازار در حال توجه به این واقعیت است که دولت ترامپ رویکرد سختگیرانه‌ای در قبال تجارت نفت ونزولا اتخاذ کرده است. بنابراین، قیمت نفت توسط این اخبار ژئولیتیکی در کنار تنش‌های شدید روسیه و اوکراین در پس‌زمینه، در یک بازار اساسا بسیار نزولی، پشتیبانی شده است.» مقامات در روز یکشنبه به «رویترز» گفتند: گارد ساحلی آمریکا در حال تعقیب یک نفتکش در آب‌های بین‌المللی نزدیک ونزولا است که در صورت موفقیت، دومین عملیات از این دست در طول آخر هفته و سومین عملیات در کمتر از دو هفته خواهد بود. کاخ سفید بلافاصله به درخواست اظهارنظر پاسخی نداد.

«تونی سابکامور» تحلیلگر شرکت «ای جی»، گفت: «افزایش قیمت نفت، ناشی از تحولات ژئولیتیکی است که با اعلام دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا مبنی بر محاصره کامل و تمام عیار نفتکش‌های تحریم شده ونزولا و تحولات بعدی در آنجا و به دنبال آن گزارش‌هایی مبنی بر حمله پهپادی اوکراینی به یک کشتی ناوگان سایه روسیه در دریای مدیترانه آغاز شد. بازار امید خود را برای دست‌یابی به توافق پایدار مذاکرات صلح روسیه و اوکراین با میانجیگری آمریکا در آینده نزدیک، از دست داده است. این تحولات به جریان نگرانی‌های مداوم در مورد عرضه بیش از حد کمک کرده و همراه با شکست کاذب قیمت‌ها در هفته گذشته که بازار را غافلگیر کرد، موازنه ریسک‌ها بسیار نزدیک به بازگشت به سمت افزایش قیمت نفت خام است.» به گزارش «رویترز»، نفت برنت و وست تگزاس اینترمدیت در هفته گذشته، حدود یک درصد کاهش یافتند و به کاهش ۴درصدی در هفته منتهی به هشتم دسامبر، افزودند.

در یک سال و نیم گذشته رقم خورد

رشد ۱۵۷ درصدی تجدیدپذیرها

از ابتدای دولت چهاردهم تا ابتدای آذرماه ۱۴۰۴، ظرفیت منصوبه نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک از میزان ۱۳۳۰ مگاوات به ۲۱۶۵ مگاوات رسیده که رشد ۱۵۷ درصدی را نشان می‌دهد؛ افزایش تولید برق از منابع تجدیدپذیر در سال جاری، حاصل بهره‌برداری از ظرفیت‌های جدید نیروگاهی و رشد تدریجی سهم انرژی‌های پاک در شبکه برق کشور است. به گزارش «ساتیا»، استان مرکزی با ظرفیت ۴۵۹.۰۱ مگاوات، رتبه نخست را در میان استان‌های پیشترو توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به خود اختصاص داده و پس از آن استان اصفهان با ظرفیت ۳۹۴.۹۴ مگاوات در جایگاه دوم و استان یزد با ۳۲۵.۸۵ مگاوات در رتبه سوم استان‌های دارای بیشترین ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر قرار دارند. پس از این استان‌ها، استان‌های کرمان، قزوین، خراسان رضوی و سمنان نیز سهم قابل‌توجهی در توسعه این نیروگاه‌ها داشته‌اند. تمرکز ظرفیت‌های نصب‌شده در این استان‌ها نشان‌دهنده نقش زیرساخت‌ها، شرایط اقلیمی مناسب و مشارکت سرمایه‌گذاران در توسعه پروژه‌های تجدیدپذیر است؛ آمارها حاکی از آن است که توزیع جغرافیایی نیروگاه‌های تجدیدپذیر در کشور، به‌تدریج در حال گسترش بوده و استان‌های بیشتری به جمع استان‌های فعال در این حوزه اضافه شدند.

همچنین استان قزوین با ظرفیت ۱۶۴.۳۸ مگاوات، رتبه نخست توسعه نیروگاه‌های بادی کشور را به خود اختصاص داده است؛ این میزان ظرفیت، قزوین را به قطب اصلی تولید برق بادی در کشور تبدیل کرده است؛ پس از قزوین، استان آذربایجان شرقی با ظرفیت ۵۲.۶۵ مگاوات و استان خراسان رضوی با ۵۱.۳۰ مگاوات در رتبه‌های دوم و سوم استان‌های پیشرو در حوزه انرژی بادی قرار دارند؛ این آمار بیانگر تمرکز توسعه نیروگاه‌های بادی در استان‌هایی است که از شرایط بادخیزی مناسب برخوردارند. توسعه انرژی بادی به‌عنوان یکی از منابع پایدار تولید برق، نقش مهمی در تنوع‌بخشی به سبد انرژی کشور و افزایش پایداری شبکه برق دارد؛ آمارهای ساتیا نشان می‌دهد سهم نیروگاه‌های بادی در کنار سایر فناوری‌های تجدیدپذیر، به تدریج در حال افزایش است. از ابتدای دولت چهاردهم تا ابتدای آذر ماه ۱۴۰۴، ظرفیت منصوبه نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک از میزان ۱۳۳۰ مگاوات به ۲۱۶۵ مگاوات رسیده که رشد ۱۵۷ درصدی را نشان می‌دهد؛ افزایش تولید برق از منابع تجدیدپذیر در سال جاری، حاصل بهره‌برداری از ظرفیت‌های جدید نیروگاهی و رشد تدریجی سهم انرژی‌های پاک در شبکه برق کشور است. روندی که می‌تواند نقش موثری در کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و ارتقای پایداری تأمین برق ایفا کند. در حال حاضر در بیش از ۶۰۰ ساختگاه پروژه نصب نیروگاه‌های تجدیدپذیر در کشور فعال است که تا پایان شهریورماه ۱۴۰۵ به بهره‌برداری می‌رسند. همچنین متوسط قیمت معاملات برق سبز در آبان ماه ۱۴۰۴ در بورس انرژی به ارزش ۵۱۵۱۸ ریال در کیلووات ساعت بوده است. انتشار فراخوان اعطای تسهیلات ریلی از محل منابع اشتغال برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی ۵۰ تا ۱۰۰۰ کیلوواتی، نهایی شدن ساز و کار واگذاری نقدی تجهیزات خریداری شده به متقاضیان احداث نیروگاه بین ساتیا و صندوق توسعه ملی و ابلاغ ضوابط و شرایط جدید احداث نیروگاه تجدیدپذیر و پاک توسط واحدهای صنعتی معدنی و کشاورزی در سطح توزیع از مهمترین اقدامات صورت گرفته در سازمان ساتیا طی سال جاری در جهت تسهیلگری در توسعه نیروگاه های تجدیدپذیر در کشور بوده است. تجهیز ۱۰ مرکز سازمان فنی و حرفه‌ای توسط وزارت نیرو برای آموزش انرژی تجدیدپذیر و انجام مذاکرات اولیه عرضه تجهیزات احداث نیروگاه تجدیدپذیر از طریق بورس کالا و عملیاتی شدن آن طی هفته‌های آتی از جمله دیگر فعالیت‌های صورت گرفته در سازمان ساتیا در سال ۱۴۰۴ تاکنون بوده است. با افزایش ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر در سال جاری تاکنون در مصرف ۲۹ میلیارد لیتر آب و مصرف ۳۰ میلیارد مترمکعب سوخت صرفه جویی شده و از انتشار ۶۵ میلیون تن دی اکسید کربن جلوگیری شده است.

بورس تهران با رشد ۵۳ درصدی در صدر بازارهای مالی در پایان آذرماه ایستاد

بازدهی پاییزی بازارها

از دو برابر شاخص کل رشد کرد. دلیل اصلی این تفاوت عملکرد را می‌توان به حذف قانون حجم مینا پس از گذشت بیش از ۲۰ سال در بورس و فراپورس مرتبط دانست که به عنوان یک محرک جدی برای نمادهای کوچک، عمل کرده و کارایی قیمت را در این دسته از سهام افزایش داده است. پیش از این، بسیاری از نمادهای کوچک به دلیل سد حجم مینا نمی‌توانستند متناسب با عرضه و تقاضا نوسان کنند اما اکنون با برداشته شدن این محدودیت، نقدشوندگی آنها بهبود یافته و همین موضوع باعث شد که وضعیت نمادهای کوچک به مراتب بهتر از نمادهای بزرگ و شاخص‌ساز باشد و شاخص هم‌وزن متناسب با شاخص کل عقب‌نشینی نکند.

رشد ارزش معاملات تا سطح ۱۹ همت

در پایان روز معاملاتی اول دی‌ماه، ارزش معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به رقم چشمگیر بیش از ۱۹ همت رسید که با حجم معاملاتی معادل ۴۲.۳ میلیارد برگه سهم، نشان‌دهنده پویایی بالای بازار اعلی‌رغم عرضه‌ها است. یکی از مهمترین سیگنال‌های مثبت این روز، خروج سنگین نقدینگی از صندوق‌های درآمد ثابت به میزان ۱.۱۳۹ میلیارد تومان بود که نشان می‌دهد پول‌های پارک شده همچنان تمایل دارند به سمت بازار سهام و سایر بازارهای موازی حرکت کنند و ورود ۳۲۵ میلیارد تومان پول به سهام و صندوق‌های سهامی، نشان می‌دهد که بخشی از پول خارج شده از صندوق‌های درآمد ثابت، وارد بازار سهام شده است. همچنین قدرت خرید حقیقی‌ها با ثبت عدد ۱.۴ در وضعیت مطلوبی قرار داشت؛ به طوری که هر خریدار به طور میانگین ۷۰.۹ میلیون تومان خرید انجام داده، در حالی که سرانه فروش ۵۰.۴ میلیون تومان ثبت شده است که این برتری قدرت خریداران در کنار ارزش صف‌های خرید ۳۰.۸۵ میلیارد تومانی، همچنان بارقه‌های امید را برای روزهای آتی زنده نگه داشته است.

بررسی نهایی تابلوی معاملات روز دوشنبه، نشان می‌دهد که در پایان روز، ۴۶۲ نماد در محدوده مثبت و ۳۶۷ نماد در محدوده منفی قرار گرفتند و تعداد صف‌های خرید با ۱۹۵ نماد در مقابل ۷۷ نماد در صف فروش، نشان‌دهنده برتری نسبی خریداران در کلیت بازار است. اگرچه شاخص کل بورس تهران نتوانست تمام رشد خود را در پایان معاملات دوشنبه حفظ کند، اما استقرار آن در کانال ۳.۹ میلیون واحدی و مقاومت نمادهای کوچک در برابر عرضه‌ها، همچنان امید سرمایه‌گذاران برای ادامه روند صعودی بورس تهران را زنده نگه داشته است. گشتی است درصورت دیروز در آن سوی بازار سرمایه نیز شاخص کل فراپورس ایران، ۲۲۷ واحد افزایش یافت و به محدوده ۳۲ هزار و ۸۲۹ واحد رسید. تعداد معاملات فراپورس به ۸۳۵ هزار فقره و ارزش آن به رقم چشمگیر ۵۰۹ هزار میلیارد تومان رسید.

این دسته از سهام شده بود. بدین ترتیب در پایان معاملات روز دوشنبه اول دی‌ماه، بازار سرمایه ایران یک روز پرفراز و نشیب دیگر را پشت سر گذاشت که در آن، شادی اولیه سهامداران در نیمه دوم معاملات با موج سنگینی از عرضه‌ها به چالش کشیده شد. در حالی که معامله‌گران با خوش‌بینی کامل به استقبال حذف حجم مینا رفته بودند، جریان دادوستدها به شکلی پیش رفت که دو نیمه متفاوت از نظر روانی و تکنیکالی در یک روز به ثبت رسید و شاخص کل بورس که در نیمه اول معاملات با جهشی خیره‌کننده بیش از ۴۲ هزار واحد رشد کرده بود، در نیمه دوم با تغییر جهت معنادار نقدینگی مواجه شد. شدت عرضه‌ها در ساعات پایانی معاملات دوشنبه به قدری افزایش یافت که نماگر اصلی بازار حدود ۳۱ هزار واحد از ارتفاع فتح شده خود را عقب‌نشینی کرد و در نهایت با رشد تنها ۱۰ هزار و ۸۹۱ واحدی معادل ۰.۲۸ درصد، در سطح ۳ میلیون و ۹۰۹ هزار واحد آرام گرفت که این موضوع نشان‌دهنده پس گرفتن بخش بزرگی از سودهای روزانه توسط عرضه‌کنندگان بود. در پایان معاملات روز دوشنبه اول دی‌ماه، ارزش معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به رقم چشمگیر ۱۹ همت رسید که با حجم معاملاتی معادل ۴۲.۳ میلیارد برگه سهم، نشان‌دهنده پویایی بالای بازار علی‌رغم عرضه‌ها است.

چرخش نقدینگی به نمادهای کوچک

وضعیت بازار در ساعات ابتدایی معاملات دوشنبه به گونه‌ای بود که اکثر نمادها در حاشیه مثبت کامل و حتی صف خرید، معامله می‌شدند، اما با ورود به نیمه دوم زمان معاملات، افزایش فشار فروش باعث شد بسیاری از نمادهایی که در ابتدا سبزیوش بودند، در پایان بازار به دامنه منفی برسند و هیجان خرید اولیه، جای خود را به شناسایی سود یا هراس از اصلاح موقت بدهد. به گزارش «اقتصادنیوز»، گرچه بازار در نهایت منفی بسته نشد و رنگ سبز بر تابلوی شاخص‌ها باقی ماند، اما نحوه بسته شدن قیمت‌ها، نشان‌دهنده غلبه نسبی فروشندگان بر خریداران در دقائق پایانی معاملات بود که منجر به افت قیمت در بسیاری از گروه‌های پیشرو شد. این جابه‌جایی قدرت در حالی رخ داد که شاخص کل اکثر رشد خود را پس گرفت و تردیدها شاهد کاهش شدید تقاضا در نمادهای شاخص‌ساز بودند که به دلیل وزن بالای‌شان، تاثیر بیشتری بر افت عددی شاخص کل داشتند و فضای عمومی معاملات را تحت تاثیر قرار دادند.

نکته حائز اهمیت معاملات دوشنبه، عملکرد درخشان و تاب‌آوری بخشی از نمادهای کوچک و متوسط در برابر ریزش‌ها بود که به وضوح در عدد شاخص کل هم‌وزن نمایان شد؛ این شاخص با رشد ۸ هزار و ۸۲۹ واحدی، موفق به ثبت افزایش ۰.۸۲ درصدی شد و در تراز یک میلیون و ۸۹ هزار واحد ایستاد. به عبارتی، شاخص هم‌وزن بیش

ملاک جدید حذف یارانه نقدی چیست؟

یارانه زیر تیغ آیین‌نامه جدید

توان اقتصادی بالاتر باقی می‌ماند.

همچنین صرف‌نظر از دهک درآمدی و معیار درآمد، گروه‌هایی مشمول حذف یارانه نقدی خواهند شد. خانوارهایی که دارای املاک و مستغلات با ارزش ریالی بیش از ۵۰ میلیارد تومان هستند، از جمله مالکان باغ‌ویلاهای مجلل یا املاک لوکس، در این دسته قرار می‌گیرند. همچنین خانوارهایی که مالک یک یا چند خودروی سواری یا وانت دوکابین با شماره انتظامی شخصی و مجموع ارزش بیش از ۵ میلیارد تومان باشند، از دریافت یارانه نقدی محروم خواهند شد. در بخش دیگری از جدول مربوط به معیار مصرف انرژی، اشاره شده است. خانوارهایی که در سه سال گذشته مصرف برق و گاز آنها بالاتر از استانداردهای تعیین‌شده بوده و پس از اعلام رسمی وزارت نیرو یا وزارت نفت، ظرف یک ماه نسبت به اصلاح الگوی مصرف خود اقدام نکنند، در صورت امکان تطبیق مشخصات مشترک با مصرف‌کننده نهایی، مشمول حذف یارانه می‌شوند. همچنین ایرانیان مقیم خارج از کشور، براساس اعلام وزارت امور خارجه و وزارت کشور، در فهرست حذف یارانه قرار دارند. در نهایت، جدول به سازوکار اعتراض اشاره می‌کند. در صورتی که یارانه خانواری قطع شود و آن خانوار نسبت به این تصمیم اعتراض ثبت کند، چنانچه اعتراض وارد تشخیص داده نشود، نه‌تنها یارانه نقدی همچنان قطع باقی می‌ماند، بلکه فرآیند استرداد یارانه‌های قبلی نیز در دستور کار قرار خواهد گرفت. این موضوع نشان می‌دهد که سیاست جدید، علاوه بر شفاف‌سازی معیارها، بر بازپس‌گیری منابع پرداختی به خانوارهای غیرمشمول نیز تأکید دارد.

اما در پی انتشار آیین‌نامه اجرایی حذف یارانه نقدی دهک‌های پردرآمد، نقدهایی به مفاد این آیین‌نامه وارد شده که عمدتاً ناظر بر سازوکار اجرایی، انطباق معیارها با شرایط تورمی و ملاحظات عدالت اجتماعی است. بررسی این پرسش‌ها نشان می‌دهد که اگرچه هدف‌گذاری کلی سیاست، تمرکز حمایت‌ها بر گروه‌های کم‌درآمد است، اما در سطح اجرا، چالش‌هایی جدی وجود دارد. نخستین ابهام به تصره ماده ۱۰ مربوط می‌شود؛ جایی که از امکان «استرداد یارانه‌های قبلی» در صورت وارد نبودن اعتراض خانوار سخن گفته شده است. در

آیین‌نامه، توضیح روشنی درباره سازوکار اجرایی این استرداد، نحوه محاسبه، دوره زمانی مشمول بازپس‌گیری و ابزار حقوقی یا مالی آن ارائه نشده است. این خلأ می‌تواند به بروز ناطمینانی برای خانوارها و حتی افزایش پرونده‌های اعتراضی منجر شود.

در بند ۲ ماده ۹، ملاک قرار دادن مجموع ارزش ۵ میلیارد تومانی خودرو نیز محل تردید است. در شرایط تورمی فعلی، افزایش اسمی قیمت دارایی‌ها الزاماً به معنای افزایش توان اقتصادی خانوار نیست. برخی خانوارها ممکن است خودرو را در سال‌های گذشته و با قیمت به‌مراتب پایین‌تر خریداری کرده باشند و این خودرو ابزار اصلی کار و معیشت آنها باشند، اما اکنون صرفاً به دلیل تورم، در زمره دارایی‌های لوکس طبقه‌بندی شوند.

ابهام دیگر به ماده ۳ بازمی‌گردد؛ جایی که درباره یارانه کالابرگ توضیح شفاف‌ای ارائه نشده است. این پرسش مطرح است که آیا مبلغ یارانه کالابرگ ثابت خواهد بود یا هر ماه متناسب با منابع وصولی وزارت رفاه تعیین می‌شود؛ موضوعی که مستقیماً بر پیش‌بینی‌پذیری معیشت خانوارها اثر می‌گذارد. همچنین با توجه به شتاب تورم و افزایش قیمت‌ها در آذرماه، این پرسش جدی مطرح است که آیا جدول ماده ۸ و آستانه‌های درآمدی غیرمشمول یارانه، همچنان منصفانه و متناسب با قدرت خرید واقعی خانوارها طراحی شده است؟ خصوصاً آنکه اگر درآمد یک خانوار تک‌نفره بیش از ۳۰ میلیون تومان در ماه باشد وی غیرمشمول یارانه لحاظ می‌شود اما با افزوده‌شدن چهار نفر دیگر و رسیدن بعد خانوار به پنج نفر، سقف درآمدی مشمول یارانه تنها ۵۴ میلیون تومان است.

در نهایت، بند ۳ ماده ۹ که مصرف بالای برق و گاز را معیار حذف یارانه قرار می‌دهد، بدون توجه به واقعیت‌های ساختاری محل سکونت خانوارها محل نقد است. فرسودگی گسترده واحدهای مسکونی، نبود عایق‌بندی استاندارد و مصرف بالای برق در کالاهای الکترونیکی تولید داخل، عواملی هستند که می‌توانند مصرف انرژی را بالا ببرند، بدون آنکه لزوماً رفاه بالاتری را نشان دهند. از این منظر، اتکای صرف به شاخص مصرف انرژی، می‌تواند به حذف ناعادلانه یارانه برخی خانوارها منجر شود.

نشست دوسویه مدیرعامل شرکت گاز مازندران با کارکنان:

گامی در مسیر همدلی، شفافیت و تقویت سرمایه انسانی

ساری – دهقان: نشست دوسویه مدیرعامل و مدیران شرکت گاز استان مازندران با کارکنان این شرکت، با هدف تقویت ارتباط مستقیم، شنیدن دیدگاهها و بررسی دغدغه‌های شغلی و سازمانی برگزار شد. به گزارش خبرنگار مازندران به نقل روابط عمومی شرکت گاز مازندران ، در این نشست که با حضور مدیرعامل، جمعی از مدیران ستادی و کارکنان واحدهای مختلف شرکت گاز مازندران برگزار شد، فضای گفت‌وگوی صمیمی و بی‌واسطه میان مدیریت و کارکنان شکل گرفت و حاضران به بیان نظرات، پیشنهادها و مسائل خود پرداختند.
جواد علی مدیرعامل شرکت گاز مازندران در این نشست با تأکید بر جایگاه نیروی انسانی به‌عنوان مهم‌ترین سرمایه سازمان، گفت: برگزاری نشست‌های دوسویه با کارکنان، زمینه‌ساز افزایش اعتماد متقابل، شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها و ارتقای بهره‌وری سازمانی است. شنیدن صدای کارکنان و پاسخ‌گویی صادقانه به مطالبات آنان، از رویکردهای جدی مدیریت شرکت به شمار می‌رود. وی با اشاره به اهمیت اخلاق حرفه‌ای، روحیه جهادی و مسئولیت‌پذیری در ارائه خدمات پایدار گاز، افزود: همدلی میان مدیران و کارکنان، ضامن تداوم خدمت‌رسانی مطلوب به مردم و تحقق اهداف کلان شرکت در شرایط حساس کنونی است. در پایان، کارکنان شرکت گاز مازندران نیز با قدردانی از برگزاری این نشست دوسویه، بر تداوم چنین جلساتی به‌عنوان بستری مؤثر برای تعامل سازنده، هم‌افزایی سازمانی و تقویت انگیزه کاری تأکید کردند.

مصاحبه میدانی فرمانده انتظامی استان یزد در پلیس فتا با حضور متهمان دستگیرشده

چک‌های سفید، قیمت‌های وسوسه‌انگیز و پایان یک فریب سازمان‌یافته در «دیوار»
بزد- سید محمد جواد عرفان فر: ساعت دو بامداد، زمانی که دو متهم در حال رصد آگهی‌های سایت دیوار برای شکار قربانیان جدید بودند، عملیات پلیس فتا استان یزد به نقطه پایان رسید. سردار «گنجهان» فرمانده انتظامی استان یزد، صبح امروز در جریان مصاحبه‌ای میدانی در محل پلیس فتا، از جزئیات فروپاشی یک باند حرفه‌ای کلاهبرداری اینترنتی پرده برداشت؛ پرونده‌ای که تاکنون ۴۵ مالباخته و صدها میلیارد ریال خسارت بر جای گذاشته است.
سردار گنجهان فرمانده انتظامی استان یزد، در مصاحبه‌ای میدانی که با حضور سرهنگ «ابوالحسنی»، رئیس پلیس فتا استان و دو متهم دستگیرشده برگزار شد، گفت: این پرونده پس از شکایت‌های اولیه شهروندان یزدی درباره کلاهبرداری سازمان‌یافته از طریق سایت دیوار، به‌صورت ویژه در دستور کار پلیس فتا قرار گرفت. وی افزود: بررسی‌های تخصصی نشان داد متهمان با روشی کاملاً هدفمند و حساب‌شده، آگهی‌های فروش کالاهای زودبازده مانند دام، پرنج و اقلام پرصرفه را شناسایی و با پیشنهاد قیمت‌های بالاتر از عرف بازار، اعتماد فروشنده‌گان را جلب می‌کردند. فرمانده انتظامی استان یزد با اشاره به شگرد اصلی این باند تصریح کرد: پرداخت بخشی از مبلغ به‌صورت نقد و تسویه مابقی با چک‌های شرکتی متدندان، ابزار اصلی فریب بود. متهمان هیچ‌گاه در محل معامله حاضر نمی‌شدند و با حذف ارتباط مستقیم، تحویل کالا و چک را از طریق واسطه انجام می‌دادند. سردار گنجهان ادامه داد: این باند با وجود نداشتن ردپای آشکار در فضای مجازی، با اقدامات فنی پیچیده و هماهنگی کامل با مقام قضایی شناسایی شد و در عملیات غافلگیرانه، در حالی که متهمان آماده اجرای کلاهبرداری جدید بودند، دستگیر شدند. در ادامه این مصاحبه، سرهنگ ابوالحسنی رئیس پلیس فتا استان یزد با ارائه آمار پرونده اعلام کرد: تاکنون ۴۵ نفر به‌عنوان مالباخته شناسایی شده‌اند و میزان کلاهبرداری اعلامی بیش از ۲۵۰ میلیارد ریال است که برآوردها از افزایش این رقم خبر می‌دهد. وی هشدار داد: سایت‌های درج آگهی، صرفاً بستری برای کلاه‌شند و هیچ‌گونه تضمینی برای انجام معامله ایجاد نمی‌کنند. شهروندان باید بداندند که قیمت‌های غیرواقعی و پیشنهادهای خارج از عرف، نخستین نشانه‌های کلاهبرداری است.

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مصادیق جدید ترافیک در تهران

مدیرعامل مناطق نفت‌خیز جنوب در شرکت آغاچاری:

تثبیت و افزایش تولید و گذر از شرایط ناپایدار نیازمند تغییر نگرش و نگاهی نو و رویکردهای جدید است

مدیرعامل مناطق نفت‌خیز جنوب در ادامه با اشاره به قدمت و جایگاه

ویژه شرکت آغاچاری در مجموعه مناطق نفت‌خیز، گفت: میادین نفتی ما

عمدتاً وارد مرحله دوم عمر خود شده‌اند و به عبارتی ما دوران تولید آسان

را پشت سر گذاشته‌ایم؛ بنابراین برای تداوم و افزایش تولید، نیازمند نگاهی

نو و رویکردی تازه در حوزه بهره‌برداری هستیم.

وی نقش نیروی انسانی متخصص و متعهد را عامل کلیدی در تداوم و

ارتقای تولید دانست و خاطرنشان کرد: با برنامه‌ریزی دقیق می‌توان علاوه

مدیر کل تبلیغات اسلامی یزد:

اعتکاف با محور مردم و تمرکز بر نسل نوجوان برگزار می‌شود

درصد آنان را بانوان و ۲۷ درصد را آقایان تشکیل می‌دادند. صداقت یکی از

نقاط قوت اعتکاف در یزد را حضور گسترده دانش‌آموزان دانست و تصریح

کرد: حدود ۵۲ درصد از معتکفان استان را دانش‌آموزان تشکیل می‌دهند که

یزد با اشاره به آمار، نسبت به جمعیت استان در سطح کشور بی‌نظیر است. وی با اشاره

به برنامه‌های محتوایی اعتکاف دانش‌آموزی اظهار کرد: امسال این برنامه‌ها با

در شرکت توزیع نیروی برق مازندران انجام شد :

اختتامیه نظارت عالیه شرکت توانیر بر حوزه «بهام» با ارائه گزارش مثبت ناظرین

از نقاط قوت این شرکت عنوان کردند. مهندس سیدکاظم حسینی کارنامی

در این جلسه با قدردانی از تیم نظارت عالیه، بهام را یک رویکرد فرهنگی و

نوسازی ناوگان اتوبوسرانی یزد با سرمایه‌گذاری ۲۰۰ میلیارد تومانی

تکمیل پایانه امام خمینی(ره)، توسعه پارک‌سوار، کاهش زمان انتظار و آغاز عصر حمل‌ونقل پاک

یزد – سید محمد جواد عرفان فسر: همزمان با هفته ملی حمل‌ونقل، بازدید

اصحاب رسانه استان یزد از پایانه مسافربری امام خمینی(ره) و پروژه‌های سازمان

مدیریت حمل‌ونقل بار و مسافر شهرداری، تصویری روشن از شتاب مدیریت

شهری در نوسازی ناوگان، توسعه زیرساخت‌ها، حرکت به‌سوی حمل‌ونقل پاک و

هوشمندسازی خدمات شهری ارائه داد، مسیری که با سرمایه‌گذاری‌های کلان،

اصلاح ساختارها و تغییر نگاه فرهنگی، به‌دنبال افزایش سهم حمل‌ونقل عمومی

در سبد سفرهای شهروندان است. همزمان با هفته ملی حمل‌ونقل، جمعی از

خبرنگاران استان یزد، در قالب «توبوس خبر» شهرداری یزد و با همراهی مدیران

سازمان مدیریت حمل‌ونقل بار و مسافر، از پایانه مسافربری امام خمینی(ره) و

بخشی از پروژه‌ها و اقدامات این سازمان بازدید کردند؛ بازدیدی که بیش از

هر چیز، تغییر رویکرد مدیریت شهری یزد از توسعه خودرومحور به تقویت

حمل‌ونقل عمومی، پاک و هوشمند را به نمایش گذاشت. حمید دهقان، رئیس

سازمان مدیریت حمل‌ونقل بار و مسافر شهرداری یزد، در این بازدید با اشاره

به چالش‌های ترافیکی، آلودگی هوا و مصرف بالای سوخت، حمل‌ونقل عمومی

شهرستان ساری شده است. وی با اشاره به گستره عملیات انجام‌شده در این

ساری – دهقان: مدیرعامل آب و فاضلاب مازندران از پایان اجرای طرح

آبرسانی مجتمع خزرآباد شهرستان ساری خبر داد و گفت: با اتمام عملیات

فنی، عمرانی و زیرساختی تأمین آب شرب پایدار برای حدود ۱۰۰ روستای

تحت پوشش این مجتمع محقق شده است. به گزارش خبرنگار مازندران به نقل

روابط عمومی شرکت گاز در این استان با حضور مستمر و بدون وقفه در خط

طرح آبرسانی مجتمع خزرآباد از پروژه‌های مهم و راهبردی آبرسانی روستایی

در استان مازندران محسوب می‌شود، افزود: اجرای این طرح موجب تقویت

زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب شرب و افزایش پایداری شبکه آبرسانی در

شهرستان ساری شده است. وی با اشاره به گستره عملیات انجام‌شده در این

شهرکرد – خبرنگار فرصت امروز: مدیر عامل شرکت گاز استان چهارمحال

و بختیاری با تأکید بر اهمیت تأمین پایدار گاز طبیعی در فصول سرد سال،

گفت: «همکاران صنعت گاز در این استان با حضور مستمر و بدون وقفه در خط

مقدم انرژی، وظیفه خود را برای تأمین و استمرار گاز طبیعی در سطح استان

به بهترین شکل انجام می‌دهند.» وی در ادامه افزود: «در شرایط زمستانی که

نیاز به گاز طبیعی به اوج خود می‌رسد، همکاران ما با تمام توان و تلاش بی‌وقفه

به ارائه خدمات ادامه می‌دهند تا گاز به تمام نقاط استان به‌ویژه در مناطق

کوهستانی و دورافتاده برسد.» با اشاره به موقعیت ویژه استان چهارمحال و

بر تثبیت تولید، مسیر تحقق برنامه‌های افزایش تولید را نیز هموار ساخت.

مهندس حاتمى همچنین از پیگیری‌های انجام‌شده توسط وزیر محترم

نفت و مدیرعامل محترم شرکت ملی نفت ایران برای رفع بقالش‌های نیروی

انسانی خبر داد و گفت: امید است این اقدامات در آینده نزدیک، رضایت و

انگیزه بیشتری برای کارکنان خط مقدم تولید فراهم کند.

در این بازدید، مهندس سید محسن دهبان‌پور، مدیرعامل شرکت

بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری نیز ضمن استقبال از حضور مدیریت

مناطق نفت‌خیز جنوب، گزارش کاملی از عملکرد تولیدی، اصلاحات فنی و

بهره‌گیری از ظرفیت‌های تخصصی نیروی انسانی ارائه کرد.

وی با اشاره به استفاده از دستگاه‌های نفتک‌گر سيار MOS و پکیج

نیتروژن گفت: در یک‌سال گذشته با اتکا به دانش فنی و تلاش تیم‌های

عملیاتی، تولید نفت به بیشترین میزان ممکن رسیده است.

دهبان‌پور همچنین به اقدامات اجتماعی شرکت در مناطق همجوار اشاره

کرد و افزود: توجه به جوامع پیرامونی در حوزه‌های درمان، عمران و آموزش

از اولویت‌های ماست، وی در پایان، موضوع سقف حقوق کارکنان را از

دغدغه‌های مهم نیروهای عملیاتی دانست و خواستار بررسی و حل این

مسئله برای ارتقای رضایت شغلی و افزایش بهره وری شد.

محور «زندگی با آیه‌ها» برگزار می‌شود و دانش‌آموزان با ۳۰ آیه کاربردی قرآن

کریم در قالب برنامه‌های تعاملی، کتابچه آموزشی و بازی‌واره‌های تربیتی انس

می‌گیرند؛ رویکردی که استمرار آن در طول سال نیز پیش‌بینی شده است.

مدیر کل تبلیغات اسلامی استان یزد با تأکید بر مردمی بودن اعتکاف افزود:

این آیین معنوی یک حرکت کاملاً مردمی است و سازمان تبلیغات اسلامی و

سایر نهادهای بالادستی، تنها نقش هدایت، حمایت و نظارت را ایفا می‌کنند.

بخش عمده هزینه‌ها نیز از طریق مشارکت مردم و خیرین تأمین می‌شود.

وی با اشاره به شرایط اقتصادی جامعه گفت: با وجود تأثیر شرایط معیشتی

بر میزان مشارکت، سقف هزینه دریافتی از هر معتکف در استان حداکثر یک

میلیون و ۲۰۰ هزار تومان تعیین شده و در کنار آن، حمایت‌های مردمی

برای حضور اقبشار کمرخوردار در نظر گرفته شده است. صداقت در پایان

از همکاری آموزش‌ورورشور استان در لغو و جابه‌جایی امتحانات ایام اعتکاف

قدردانی کرد و گفت: آیین معنوی اعتکاف از سیزدهم تا پانزدهم ماه مبارک

رجب در مساجد استان یزد برگزار خواهد شد و پیش‌بینی می‌شود استقبال

مردم نسبت به سال گذشته حداقل ۱۰ درصد افزایش یابد.

راهبردی در شرکت دانست و تأکید کرد: ثبت ۵۳۶ روز بدون حادثه، نتیجه

اهتمام جدی به آموزش مستمر، نظارت مؤثر و پایبندی به دستورالعمل‌های

ایمنی در تمامی سطوح سازمان و پیمانکاران است. همچنین مهندس

خیامی، مدیر دفتر بهام شرکت توانیر، که به‌صورت ویدئوکنفرانسی در این

جلسه حضور داشت، ضمن قدردانی از زحمات مهندس حسینی کارنامی

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق مازندران و مهندس سهرابی مدیر دفتر

بهام شرکت توزیع نیروی برق مازندران، اجرای دقیق و عملی «ده فرمان»

ابلاغی دکتر رجبی مهدی را عاملی بسیار مهم و اثرگذار در کاهش حوادث

و بیماری‌های شغلی در سطح شرکت‌های توزیع برق سراسر کشور عنوان

کرد. در پایان این نشست تأکید شد که اختتامیه این ارزیابی، پایان مسیر

نیست، بلکه نقطه آغاز فرآیند بهبود مستمر، بازنگری رویه‌ها و هدف‌گذاری

دقیق‌تر در حوزه HSE برای سال آینده خواهد بود.

توسعه پارک‌سوار، کاهش زمان انتظار و آغاز عصر حمل‌ونقل پاک

سفرهای شهری را شامل می‌شود؛ سهمی که برای شهری تاریخی، گردشگرپذیر

و بافت‌محور مانند یزد، نیازمند افزایش جدی است. دهقان با اشاره به هزینه‌های

بالای اداره ناوگان اتوبوسرانی اظهار داشت: در حال حاضر ۱۴۳ دستگاه اتوبوس

به‌طور متوسط روزانه ۱۵ ساعت در شهر خدمات‌رسانی می‌کنند. بهای تمام‌شده

هر بلیت اتوبوس حدود ۲۵ هزار تومان است، اما با پرداخت سالانه ۱۵۰۰ تا ۱۶۰۰

میلیارد تومان یارانه از سوی شهرداری، شهروندان تنها ۵ هزار تومان پرداخت

می‌کنند؛ موضوعی که نشان‌دهنده حمایت جدی مدیریت شهری از حمل‌ونقل

عمومی است. رئیس سازمان حمل‌ونقل شهرداری یزد، نوسازی ناوگان را یکی

از مهم‌ترین اولویت‌ها عنوان کرد و گفت: با مصوبه شورای اسلامی شهر، ۲۰۰

میلیارد تومان برای خرید اتوبوس‌های جدید اختصاص یافته و رایزنی‌ها برای

تحویل این ناوگان تا پایان سال ادامه دارد. وی افزود: با ورود اتوبوس‌های جدید،

میانگین زمان انتظار شهروندان در ایستگاه‌ها از ۱۸ دقیقه به حدود ۱۰ دقیقه

کاهش خواهد یافت؛ شأخی که مستقیماً بر رضایت و تمایل مردم به استفاده

از حمل‌ونقل عمومی اثرگذار است.

پروژه تصریح کرد: در قالب اجرای طرح آبرسانی مجتمع خزرآباد ۱۲۰ کیلومتر

خط انتقال و شبکه توزیع، ۷ مخزن ذخیره آب به حجم ۳۴۰۰ مترمکعب، ۱۲

ایستگاه پمپاژ و طرح‌های مرتبط برق‌رسانی اجرا شده است. مدیرعامل آبفا

مازندران ادامه داد: در آخرین اقدام، خط انتقال چدن با قطر ۱۰۰۰ میلی‌متر به

خط پلی اتیلن ۳۱۵ میلی‌متری موجود در ایستگاه آبرسانی اکند متصل و به

همراه خطی ذخیره یک‌هزار مترمکعبی وارد مدار بهره‌برداری آزمایشی شد.

بسرارزاده در پایان خاطرنشان کرد: اجرای طرح آبرسانی مجتمع خزرآباد در

راستای اهداف کلان شرکت نقش مؤثری در ارتقای پایداری شبکه و بهبود

سطح خدمات‌رسانی آب شرب در مناطق روستایی ایفا می‌کند.

بختیاری در بام ایران، مدیر عامل شرکت گاز استان، بر لزوم تلاش مضاعف برای

حفظ تداوم عرضه گاز در این مناطق که به دلیل وضعیت جغرافیایی خاص

خود از شرایط دشوار سرمای‌شدید برخوردار است، تأکید کرد. همچنین، با

توجه به سرمای شدید و نیاز روزافزون به انرژی در این فصل، برنامه‌ریزی‌های

دقیقی برای مقابله ها و حفظ پایداری شبکه گاز طبیعی در استان در

نظر گرفته شده است. این اقدامات همزمان با به‌کارگیری تجهیزات پیشرفته

و بهره‌گیری از توان فنی و تخصصی پرسنل این صنعت، گامی مؤثر در تأمین

آسایش و رفاه مردم استان در ایام زمستان به‌شمار می‌رود.

زمستان در مدار اطمینان؛ فرماندهی بی‌وقفه همکاران صنعت گاز در بام ایران

نویسنده: علی آل علی

یک استاد ساعت‌ساز را در کارگاهش مجسم کنید؛ او به نه دنبال تولید انبوه، که در پی خلق شاهکارهایی است که نسل‌ها بشود بمانند، اما هوشی وافر از فروش اولین ساعت آشکاری را باقی می‌گذارد. او خریداران خود را می‌شناسد؛ داستان‌هایشان را به خاطر می‌سپارد و سال‌ها بعد با ظرافت و دقت از آن شاهکارها مراقبت می‌کند. او یک فروشنده نیست، او یک معمار روابط ارزشمند است. این ساعت‌ساز مثالی دقیق از منطق پنهان پشت موفق‌ترین برندهای جهان امروز است: کمیاب‌گانی که دریافت‌اند سود پایدار در دل وفاداری و اعتماد جوانه می‌زند، نه از هیاهوی جنب‌مشتربان جدید.